

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32,-, polletno
Din 16,-, četrtletno Din 9,-, ino-
zemstvo Din 64,-.
Poštno-čekovni račun št. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravljanje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000,-, pol strani Din 1000,-
četrt strani Din 500,-, $\frac{1}{4}$ strani
Din 250,-, $\frac{1}{8}$ strani Din 125,-
Mali oglasi vsaka beseda Din 1,-

Zahvala zvestim volivcem!

Vam vsem, ki ste sledili pri občinskih volitvah mojemu pozivu in dosegli tako časten uspeh, iskrena zahvala!

Vsak na svojem mestu hočemo vneto vršiti svojo dolžnost ter izpolniti po svoji vesti in možnosti zaupano nam nalogu.

Naše nesebično delo bo rodilo najlepši sad: Narod duševno in telesno zdrav ter zadovoljen, domovina pa urejena in močna.

Sodelavci, somišljeniki in prijatelji, hvala Vam!

Obležali so na bojišču.

Pred volitvami smo vam sporočili, da so volitve mobilizacija. Mobilizirali smo vas v obrambo demokracije, za našo poddovano poštenost, za slovenstvo in za naše verske svetinje. Našemu pozivu ste se odzvali v ogromni večini. Prišli ste z orožjem svojega prepričanja. Odbili ste vse napade, ki so bili naperjeni proti vam, ki ste slovensko ljudstvo. Vaši protivniki so delali z lažmi, s klevetanjem in hujskanjem. Vse stare laži proti nekdanji SLS so ponovili in dodali še nove. Kar so sami zgrešili, to so hoteli nam napraviti. Vse zle posledice pretiranega centralizma so nam očitali. Krivi pa so sami. Centralizem je bil v naši državi vpeljan po bivših demokratih in kmetijcih ob mirni asistenci marksističnih socialistov. In ta pretirani centralizem stane Slovenijo letno 600 milijonov dinarjev, torej v 18 letih, odkar obstaja, 10 milijard. To so zakrivali dični bivši demokrati in kmetijci (sedanji Jenesarji) in marksistični socialisti.

Naše ljudstvo se je ob volitvah 25. oktobra tega z vso živahnostjo zavedalo, ker čuti vse težke posledice pretiranega centralizma, ter je takšnim centralistom dalo uničujočo brco. Izjavilo se je z najučinkovitejšo manifestacijo, to je z volitvami, za naš stari slovenski program avtonomije ali samouprave, ki ga more izvršiti samo vlada, čije program je demokracija. In takšna je sedanja Stojadinovič-Korošec-Spahova vlada. Ko je naše ljudstvo tej vladi izrazilo svoje zaupanje, je moralo odkloniti vse tiste, ki so krivi slabih političnih in gospodarskih posledic centralizma.

Obležali so vsled tega na bojišču kot premaganci Jenesarji. Ta stranka, ki je pred poldrugim letom sebe proglašala kot edino državotvorno stranko ter sanjala o

večni svoji vladi, ni v Sloveniji dobila niti ene občine. Kar jih je dobila združena opozicija, jih je dobila ob najslovesnejšem zatrjevanju in javnem svedočenju, da ne gre za jenesarsko, marveč za zgolj gospodarsko listo. Tako daleč je šla JNS, da se je celo vezala z Nemci in nemškutarji, da bi nekaterim svojim pristašem pomogla do sedežev v občinskem zastopstvu. V Kočevju se je starosta Sokola zvezal proti skupni slovenski listi z Nemci in nemškutarji. V nekaterih občinah ob naši severni jezikovni in državni meji smo mogli ne z žalostjo, marveč z gnevom opaziti zvezo JNS + N + NK = Jenesarji + Nemci + nemškutarji.

Obležali so na volilnem bojišču liberalni kmetijci. To so ljudje, ki hočejo dušo našega slovenskega, krščanskega kmeta zastupiti z neko lažnjivo svobodomiselnostjo, ki je bistvu slovenskega kmeta povstaja. Samostojnost mu pridigajo, pa so ga vpregli v suženjstvo centralizma, ki so ga kmetijski poslanci v parlamentu omogočili. Ko je šlo za to, ali bo v ustavotvorni skupščini sprejeta ali nesprejeta centralistična Vidovdanska ustava, so vsi

poslanci SLS glasovali proti tej ustawi, vseh osem samostojnih kmetijskih poslancev pa je s slovenskimi demokratimi vred glasovalo za centralistično ustawo. S tem so ti ljudje dokazali, da je bil lažnjiv že njih naslov, kakor je tudi lažnjivo vse njihovo delovanje. Za slovensko vas, tako poudarjajo, delujejo. V resnici pa so delovali za dobiček svojih voditeljev, ki so prodali slovensko vas pretiranemu centralizmu.

Obležali so na bojišču marksisti in komunisti. Bili so jako agilni na strani opozicionalcev. Niso pokazali svoje prave barve po ukazu komunistične internationale v Moskvi, ki je odredila, da ne smejo nastopati pod lastno firmo, marveč se morajo liberalističnim strankam pridružiti pod naslovom ljudske fronte. Tako so svojo rdečo barvo prijateljsko zvezali z modro barvo pofovec in jugofašistov. Slovenski volilci pa so jih sprejeli z belino glasovalnih seznamov. Marksisti niso nikjer zmagali s svojimi listami. Edina izjema je v nekem kraju na Pohorju, kjer vladajo abnormalne razmere, ki zatevajo skorajšnjo spremembo. Povsod drugod pa je naše ljudstvo sijajno izpovedlo, da ne mara nič slišati o marksitskem socializmu in komunizmu.

Obležalo je na volilnem bojišču tudi slovensko mačkovstvo, ki smo ga vedno slikali kot politični nestvor, ki je našemu ljudstvu v sramoto in nesrečo. Ljudstvo je to našo sodbo potrdilo s svojim glasovanjem. Mačkovstvo je poraženo zlasti v tistih okrajih, v katerih se je hotelo pred vsem uveljaviti: v šmarskem, rogaškem, kozjanskem in brežiškem okraju in tudi v Prekmurju. Naše ljudstvo je jasno izpovedalo: Ne maramo tistih, ki so nas izdali pretiranemu belgradskemu centralizmu, nočemo pa tudi imeti nobene zveze s tistimi, ki nas hočejo izdati zagrebškemu centralizmu. Maček naj osreči Hrvate, kolikor mu bo mogoče, naš voditelj pa je dr. Korošec. To je glas našega ljudstva, ki je gromko zadonel 25. oktobra.

V NAŠI DRŽAVI.

Ministrski predsednik dr. M. Stojadinovič v turški prestolici. Podpis trgovske pogodbe med obema državama. O programu bivanja našega g. ministrskega predsednika v turškem prestolnem mestu v Ankari smo poročali že v zadnji številki. Naš šef vlade je bil na Turškem svezčano ter prisrčno sprejet od zastopnikov

vlade, oblasti in naroda. Imel je razgovore s turškim zunanjim ministrom in je bil v avdijenci pri predsedniku republike Kemalu Atatürku. Najvažnejše ob priliki obiska je bil 28. X. podpis jugoslovansko-turške pogodbe, ki se nanaša na prijateljsko uravnanje medsebojnih pomorskih, trgovinskih, denarnih in potniških zadev. Za bivanja dr. Stojadinoviča v Turčiji ga je zastopal notranji minister dr. Korošec.

Razmerje med Jugoslavijo in Italijo se boljša. Pod zaglavjem »Za gospodarje« priobčujemo obširno, kako se je v zad-

njem času popravil naš izvoz v Italijo in da prihajajo na naše živinske sejme italijanski prekupci, ki precej dobro plačujejo našo živino. Odnošaji med nami in Italijani pa se ne boljšajo samo v gospodarskem, ampak tudi v političnem oziru. Italijansko vodilno časopisje povdarja na uvodnih mestih, kako so že storjeni prvi koraki, da pride med obema državama tudi do političnega sporazuma in sodelovanja. Italija hoče na konferenci držav rimskega bloka, kateremu pripadajo: Italija, Avstrija in Madžarska, ki se bo vršil na Dunaju 11. in 12. XI., napraviti odločen korak, da privabi Jugoslavijo in njeni zavezniči v Mali zvezi, da vstopijo v delokrog italijansko-avstrijsko-madžarske trorce.

Tesnejše gospodarske zveze z našo državo napovedujejo poleg Nemcev in Italijanov tudi Francozi in Angleži. Našim čitateljem je znano, kako je naša vlada sklenila ugodne trgovinske dogovore z Nemčijo in kako raste od dne do dne naš izvoz v Italijo. Gospodarsko prodiranje Nemčije na Balkanu je začelo skrbeti Francoze ter Angleži, ki se sedaj resno pripravljajo, da sami navežejo z nami tesnejše gospodarske stike in bodo povečali izvoz naših pridelkov. Pametna gospodarska politika sedajne naše vlade je že znatno zboljšala denarno stanje našega kmeta in mu bo z nadaljnimi ugodnimi trgovinskimi pogodbami omogočila, da bode z lahkoto oddajal svoj živinski, vinski in poljedelski presežek.

»Kmetski list« obuja spomine. Po občinskih volitvah je to glasilo jenesarskih kmetijcev zapisalo (28. oktobra) te-le besede: »Sredstva, ki se jih poslužujejo v boju proti nam nasprotniki naše vasi, so tako, da se studijo celo njih lastnim treznejšim pristašem. Ali naj jih naštavamo? Ne bomo jih, ker jih itak vsakdo pozna in ker nas je za ves slovenski narod sram, da je pri nas v 20. stoletju kaj takega mogoče. Povemo pa glasno in odločno, da bi moral pluniti po nas, kdor bi po slovenskih političnih razmerah presjeval in ocenjeval slovensko kulturo.« — »Kmetskemu listu« se je v glavi zmedlo, ko je zapisal te besede. Pred njegovim duhom, kolikor ga še obsega njegova glava, se je pojavila kot privid slika občinskih volitev iz leta 1933. In videl je sredstva, ki jih je takrat rabila JNS pri občinskih volitvah v Sloveniji. Ali naj naštejemo ta sredstva? Najbrutalnejše nasilje, najogabnejše laži, najpodlejše natolceanje in na koncu tatinska kraja in ropanje volilnih glasov, oddanih za takratno opozicijo. Ali niso to sredstva, da bi trebalo pljuniti na tiste, ki so jih porabljali. Da pa ne bo treba pljuvati na ves narod, je naše ljudstvo pri občinskih volitvah 25. oktobra jenesarsko družbo z vso kompanijo vred nagnalo ter tako vzele z naroda sramoto, ki so mu jo hoteli za daljšo dobo nakopati skrunitelji potenega slovenskega imena in grobokopi slovenske kulture.

»Nadzirajoča vest.« »Kmetski list« dolčuje kot bližno nalogo svojih pristašev v občinah, da morajo povsod biti »nadzirajoča vest«. Čujte, čujte! Jenesarji so celo v sebi našli vest! Toda zločinsko pokvarjena je ta vest in za nadzornico še manj sodi kot kozel za vrtnarja.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Romunski kralj Karol je obiskal v spremstvu prestolonaslednika Mihaela Prago, kjer je bil svečano sprejet in pozdravljen od predsednika republike dr. Beneša, predsednika vlade dr. Hodže, zunanjega ministra dr. Krofta, od najvišjih zastopnikov čehoslovaške vojske in ljudskih množic. Vladarja so spremili visoki gostje na Hradžane, kjer je on sprejemal vse odlične predstavnike čehoslovaške republike. Obisk kralja Karla tolmači časopisje v tem pravcu, da bo Mala zveza za bodoče skupno delala z že prej naštetimi državami rimskega bloka in z Nemčijo. Predsednik češke vlade dr. Hodža je izdelal načrt za gospodarsko sodelovanje podonavskih držav. Ta načrt se bo obravnaval na zasedanju gospodarskega sveta Male zveze meseca februarja v Belgradu. Načrt bo predložen tudi državam rimskega bloka s povabilom na sodelovanje.

Najnovejši dogovori med Nemčijo in Italijo se že izvajajo. Pisali smo o obisku italijanskega zunanjega ministra grofa Ciano v Berlinu. Ob tej priliki je prišlo do važnih medsebojnih dogоворov, ki se že izvajajo. Predvsem sta se obe državi zavezali, da bosta na braniku napram valu boljševizma, ki bi rad zajel osrednjo Evropo. Da sta pri pobiranju komunizma Italija in Nemčija tudi izven svojih mej resno na delu, je dokaz dejstvo, da obe državi podpirata zmagovite španske nacionaliste. — Kakor že zadnjič omenjeno, je Nemčija priznala Italiji zasedbo Abesinije, Italija se je obvezala, da bo podpirala upravičene nemške težnje po zopetni pridobitvi kolonij.

Moskva zgublja glavo. Propagandni komunistični politiki v osrednji Evropi je začel peti mrtvaški zvonec. Vedno bolj očitna zmaga nacionalizma v iz Moskve zboljševizirani Španiji je začela odpirati oči državnikom onih dveh držav v osrednji Evropi, ki sta živelii do sedaj s sovjetsko Rusijo roko v roki. To sta namreč Čehoslovaška in Francija, ker Romunija se krepko otresa Rusov in Jugoslavija pa sovjetske Rusije doslej niti priznala ni. Češko časopisje se je pričelo pogosto oglašati in skuša odvrniti Čehoslovaško od zveze z Rusijo, ki je vendar nekaj nasprotnega z Malo zvezo, v kateri igra Čehoslovaška tako važno vlogo. Čehoslovaki niso imeli od prijateljstva z Rusi doslej ničesar drugega, kakor da se na čehoslovaških tleh svobodno zbirajo vsi najbolj nevarni boljševiški elementi, ki trosijo po Evropi komunizem, vprizarjajo štrajke in hujskajo delavske množice

na prevrat. — V francoskem senatu že tudi nastopajo trezni politiki, ki so za odpoved pogodbe med Francijo in Rusijo, ki je Francoze samo oslabila na znotraj in jim manjša ugled v zunanjem svetu. Ker je položaj komunizma v Evropi resno ogrožen, so zgubili sovjetski bogovi v Moskvi glavo in so zagrabilo zopet za komaj odloženi bič strahovlade. Val nečuvenega strahovanja se vali po sovjetskih republikah in ustrelitve se dnevno množijo. V Tiflisu na Kavkazu so pred kratkim ustrelili 135 uglednih komunističnih osebnosti.

Razvoj državljanke vojne na Španskem. Dne 29. X. je bil Madrid od zmagovito prodirajočih nacionalnih čet obkoljen od vseh strani. Vrhovni gospodar nacionalne Španije general Franco je še enkrat pozval obkoljene oblegance k prostovoljni predaji. Obenem je pa tudi po radiju in na letakih iz letal z vso resnostjo posvaril rdečo milico, naj nikar ne nadaljuje s strelnjanjem talcev. Franco je prisegel, da bo za vsakega ustreljenega nacionalista po zavzetju Madrida pustil neusmiljeno ustreliti pet rdečkarjev. Že pred 29. X. je zapustil Madrid rdeči vrhovni poveljnik, ki se ni zatekel v Barcelono, kakor predsednik republike Azana in člani levicarske vlade, ampak si je poiskal povsem varno pribeljališče v sedni Franciji. Pobegli rdeči general razglaša sedaj, da tvorijo Madrid obrambno milico navadne tolpe, ki ne poslušajo nobenega povelja in radi tega se ne morejo nikjer resno postaviti v bran belim četam. — Da bo po padcu Madrida cela Španija tem hitreje očiščena komunističnih divjakov, je poslala Nemčija v španske vode 14 podmornic, Italija pa je zbrala svoje brodovje v bližini Balearskih otočkov, da bo na ta način preprečen dotok pomoči, katero so dobivali doslej španski rdečkarji po morju na sovjetskih ladjah. — Pod vodstvom ministrskega predsednika Larga Caballera so v Madridu oblegani rdeči miličniki napravili naen dan tri izpadne sunke, ki so pa bili od nacionalistov odbiti in so zahtevali precej smrtnih žrtev, ker so bili napadalni oddelki sestavljeni iz izbranih čet na vseh frontah. — Ministrski predsednik Largo Caballero je izročil obrambo Madrida russkemu generalu, ki bi naj bil zadnji angel rešitelj. Iz Pariza pobegli predsednik španske republike Azana je iz Barcelone obvestil poveljnika nacionalistov generala Franca, da mu izroči celo Španijo razven Katalonije, če ustavi sovražnosti. Franco mu je kratko odgovoril, da ne sme ostati v rokah rdečkarjev niti ped španske zemlje.

Lurško votlino so hoteli pognati z dinamitem v zrak. To so hoteli komunisti. Slavno Marijino svetišče, kjer se vsak dan dajejo najlepši dokazi globoke vernosti, kjer je bilo uslišanih nešteto molitev, ozdravljenih tisoč in tisoč bolnikov, je tem »ljudskim prijateljem« trn v peti. Kaj je komunistu mar ubogi bolani deлавec, ki se v svoji bolezni in stiski za-

teče k božji Materi, da mu pomaga! Ne lajšati gorje, ne zdraviti bolest: vse to povečati, to je načelo komunizma. Ni ga večjega nasprotnika delavca in njegove sreče, kot je komunizem. Zato so hoteli ti rdeči sovražniki delavskih trpinov lurško votlino s prelepm kipom Brezmadežne z dinamitem pognati v zrak. Policija pa je, kakor poroča belgijski list »Standaard«, ki izhaja v Bruslju, prišla tej hudobni nakani na sled ter jo je preprečila. Komunistični brezbožniki so tudi zagrozili dr. Valletu, načelniku zdravniškega urada v Lurdru, da ga bodo ubili; isto-

tako tudi lurškemu županu in škofu. Francoski komunisti so vredni pajdaši komunističnih in anarhističnih divjakov v Španiji.

Jezuitski general — 70letnik. Dne 7. oktobra je slavil jezuitski general grof Vladimir Ledochowski svoj 70. rojstni dan. Grof Ledochowski je Slovan, Poljak po rojstvu, rojen v nekdanji Avstriji. Za duhovnika je bil posvečen l. 1894, 7 let pozneje je bil imenovan za provinciala jezuitske province v Galiciji, leta 1906 pa je bil imenovan za generalnega asistenta za Nemčijo. Za vrhovnega generala jezuitskega reda s sedežem v Rimu je bil izbran l. 1915. Vodi torej jezuitski red že preko 20 let. Grof Ledochowski je vedno bil in ostal pristna slovanska duša: visoko izobražen, mil, dobrotljiv in vztrajen. Kot velik upraven talent vodi z velikim uspehom celo vrsto let ta velezasluzni red katoliške cerkve.

Iz katerih družin prihajajo katoliški duhovniki? Samoposebi umevno iz globoko vernih katoliških družin. Družina, ki v njej ne vlada krepka katoliška vera in krščansko krepotno življenje, ne bo lahko dala katoliški cerkvi kakšnega duhovnika. Duhovniški poklic je kakor cvetka, ki vzraste in vzcveti na skrbno gojenem vrtu. Zanimivo je vprašanje, iz katerih družin izhajajo katoliški duhovniki: ali iz družin z majhnim ali iz takih z večjim številom otrok. Takšna statistika je bila nedavno objavljena v Avstriji. Od 220 bogoslovcev, ki so bili nedavno v Avstriji posvečeni za duhovnike, izhaja 122 iz družin s 3—6 otroki, 68 iz družin s 7—10 otroki, 26 iz družin z nad 10 otroki, 6 pa iz družin z najmanj 15 otroki.

Cerkvena slovesnost v Vuhredu. Dne 11. oktobra t. l. smo praznovali 50letnico postavitve cerkve in posvečenje treh novih bronastih zvonov in blagoslovitev novega mašnega plašča. Prevzvišeni knezoškop dr. Ivan Tomažič je opravil sv. mašo, pridigal je pa g. dr. Franc Cukala, šekan lavantinskega kapitlja. Orisal je zgodovinski razvoj tukajšnje župnije in cerkve in izrazil svoje priznanje nabiralcem in darovalcem darov za nove zvono. Cerkev je bila razsvetljena z nebroj okrasnimi električnimi lučicami ter okinčana s cvetlicami. Vuhredška cerkev je imela skozi 20 let samo en zvon. Razume se, da je sedaj veselje veliko, ko je dobil ta zvon tri tovariše. Na največjemu zvonu je napis: Zvon oskrbeli za 52letnico cerkve, za časa župnika Leber Ivana in cerkvenih ključarjev Franca Kralja in Luke Ozirnik, župljan v Vuhredu. Največji dobrotniki med njimi so: Tončka

Koren, obitelji: Skacedovnik, Razbornik, Kac, Osrajsnik, Grögl, Pogačnik, Krajnc, Lederhas, Ozirnik, Tinika, Brunčko in Ljuka Pridgar. Na drugem zvonu je napis: Zvon oskrbeli ing. Franc in Marija Pahernik in Peter ter Emilija Mravljak. Na tretjem zvonu je pa napis: Zvon oskrbeli: Franc Zgerm, Jožef in Celestina Widmoser, Anton in Marija Kralj, Pavel in Hilda Minařík. Botri so bili ing. Franc in Marija Pahernik, Peter in Emilija Mravljak, Katarina Kralj in Gregor Godec, zastopnik veleposestnika A. Pogačnika, in Franc Zgerm. Poleg gori omenjenih so s svojimi darovi pripomogli tudi sosednji župljanji, kakor Ribničani, Antončani, Vuženčani in Marenberžani.

Narodnim Slovencem,
častilcem sv. Cirila in Metoda ter služabniku božjega Antona Martina Slomšeka!

Sveti ogenj, ki je letos zagorel v srcih Slovencev, ki so podpisovali prošnje za beatifikacijo Slomšeka ter sprejemali naše delo, ki ga je Slomšek med nami in med vsemi Slovani začel, to je Ciril-Metodovo delo, ne sme ugasniti! Vedno znova je treba o tem napravljati načrte, krepliti voljo, dajati navodila za delo in neutrudljivo nadaljevati, kar smo začeli. Da je to možno s primernim listom, je bilo Slomšekovi družini takoj jasno. Tudi častilci Slomšeka so prigovarjali k temu, da je Slomšekova družina začela izdajati list »Slomšekov glasnik«, ki pa je v prvem letu služil le za organizacijo Slomšekovih praznikov.

Slovenci kot majhen narod ne moremo vzdrževati preveč nabožnih listov. Tudi morajo biti listi zato bolj skromni. Da bi tako obstoječa lista »Kraljestvo božje« kot glasilo Bratovščine sv. Cirila in Metoda ter »Slomšekov glasnik« kot glasilo

Slomšekove družine ne ovirala drug družega, sta se lista združila v eno glasilo, Tiskarna sv. Cirila pa je to novo glasilo sprejela v izdajanje v lastni režiji. Tako združen list bo v bodoče ohranil dosedanje ime »Kraljestvo božje« s podnaslovom, da je glasilo BSCM in Slomšekove družine. V listu bo ostala tudi dosedanja liturgična priloga »Božji vrelci«, tako da bo ta mesečnik res pristno naš domač ne le verski, temveč tudi narodni mesečnik. List bo izhajal na 28 straneh, čim bo pričlenjenih zadostno število naročnikov, pa stalno na 32 straneh. Letna naročnina bo 15 Din. Prinašal bo veliko slik iz slovenskih krajev, povesti, poročila iz prvih najzanesljivejših virov, posebno pa bo vso pozornost posvečal slovanskim narodom širok sveta. Če slovenska inteligencia pravi, da nima svojega nabožnega glasila, tega odslej ne bo mogla več reči. Kljub temu bo pa list pisan tako, da ga bo vseleja tudi kmečka in delavska družina.

Gotovo bodo vsi pozdravili to sporazumno in sistematično delo našega tiska, delo, ki ga moramo vršiti vsi včrni Slovenci brez razlike da vršimo dedičino sv. Cirila in Metoda ter našega velikega Slomšeka. Vabimo zato že sedaj vse, da bodo naročniki in prijatelji tega skupnega lista! Prosimo posebno naše preč. gospoduhovnike, da predložijo narodu dolžnost tega dela, da s pomočjo požrtvovalnih poverjenikov v vsaki župniji dosežejo, da bo sveti ogenj postal večni plamen verski in narodne zavesti.

Vse, ki bi nam pri delu mogli pomagati, prosimo, da nam sporočijo svoje naslove, istotako vabimo tudi tiste, kateri želijo, da jim prvo številko novega mesečnika določimo na vpogled. Pišite na naslov: Uprava lista »Kraljestvo božje« v Mariboru, Koroška cesta 5.

NOVICE

Nesreča.

Težko naložen voz ga je smrtno povozil. V Gradišču je služil za hlapca pri posestniku Pečolarju Lenart Arčnik, ki je vozil hlodovje iz gozda na cesto. Navzdol je pozabil zavreti in konje je teža poginala v dir. Da bi zaustavil voz, je skočil pred konja, ki sta ga podrla, padel je pod voz, in ta mu je na treh mestih strl hrbtenico in stisnil prsni koš. V noči po nesreči so ga našli, prenesli so ga domov, kjer je

umrl. Zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke.

Od lovca obstreljen. V Trobolju v Mislinjski dolini se je vršil zadnje dni v lovišču najemnika Ivana Köllnerja velik lov, katerega se je udeležilo 13 lovcov. Ob robu gozda se je senčil 73letni delavec Franc Pečnik. Neki neprevidni lovec je sprožil puško in 11 šiber je zadelo starčka. Nevarno poškodovanega so prepeljali v bolnico v Slovenjgradec.

Dva avtomobila trčila. Na državni cesti v Košakih pri Mariboru se je zgodila ne dalet od trgovine Rižnik prometna nesreča. V mesto se je peljal s tovornim avtomobilom Valentin Treo, trgovec od Sv. Trojice v Slovenskih goricah. Naenkrat se

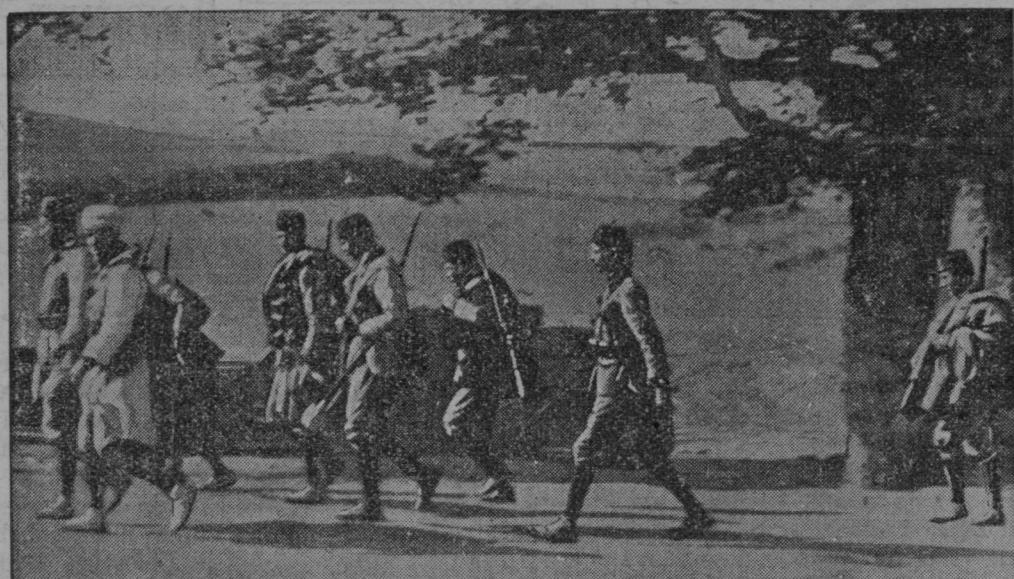
je pojavil pred njim na omenjenem mestu tovorni avto mesarja Ivana Krajnca iz Št. Ilya. Na nepojasnjjen način je zagnalo radi preveč mokre ceste tovorni voz Krajnca tako, da je zadel od strani v Tretovor avto. Trčenje je bilo tolikanj močno, da ni mogel nobeden avto nadaljevati vožnje in so ju morali drugo predpoldne kot invalidna odvleči.

Nevarno avtomobilsko trčenje. Na državni cesti pri Suhlji pod Ptujem v bližini posestnika in kovača Roškarja na ovinku sta trčila 1. novembra ob 7. uri zjutraj težki tovorni avto „last tvrdke Reinhard“ iz Koprivnice, in pa osebni avto znamke »Opel«. Osebni avto je sunek razbil, tovornega je vrgel v obcestni jarek. Osebni avto je last Dragotina Čekade iz Slovenjgradca in je bil namenjen v Koprivnico. Nesrečo, ki ni zahtevala človeške žrtve, je zakrivila vsled dežja polzka cesta in je zaneslo osebni avto preveč na desno. Lastnik osebnega avtomobila ima 30.000 Din škode.

Poljski general Smigly-Rydz bi naj dobil ob priliki narodnega praznika 11. X. t. l. maršalsko palico in bi naj postal naslednik rajnega Pilsudskega.

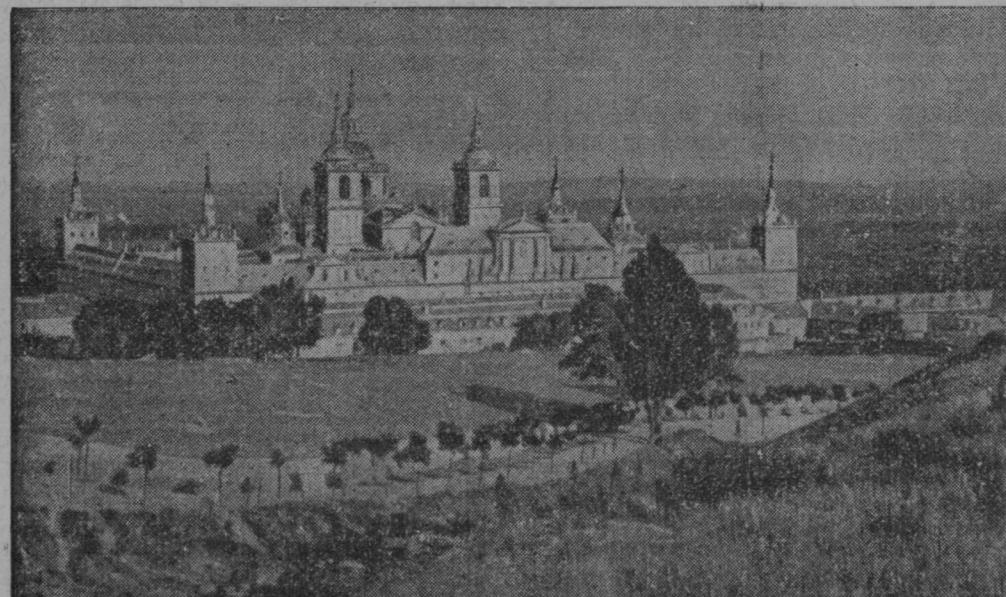
Smrtno ponesrečil pri čiščenju vodnja- vodnjak, katerega je dal popravljati in ka. Danijel Brumen, posestnik pri Sv. čistiti. To delo je prevzel Anton Malek, Martinu pri Vurbergu, ima 28 m globok prevžitkar in kopalec studencev od Sv.

Patrulja vojakov iz afriškega Maroka v službi zmagovitega španskega generala Franca.

Tako hujskajo v obleganem Madridu mladostne rdece milicenike.

Nacionalne čete so zasedle pri prodiranju proti Madridu Escorial, ki je čudovito krasna stavba. — Desno: Mussolini govori črnim srajejam na obletnico pohoda fašistov v Rim.

Marjete na Dravskem polju. Pomagala sta mu dva. Na dno vodnjaka se je spustil po verigi, na katero je pritrdil več lestev. Po končanem delu je plezal proti vrhu, a se mu je skoraj na cilju odtrgala lestev in je padel nazaj v globino, kjer je obležal mrtvev z dvakrat prebito lobanje.

Smrtna nesreča zadela mladega gospodarja. V Globokem pri Brežicah in sicer v Blatnem so gradili obcestno škarpo in vozili za to potrebni material. Eden od voznikov je zapeljal voz gramoza preveč v obcestni jarek in ni mogel izpeljati. Milano se je pripeljal mlad gospodar Ivan Podgoršek, ki je pomagal vozniku pri spravljanju voza iz jarka. Po nesreči so konji voz zaokrenili in Podgoršek je dobil rano na rami, ki bi ne bila sama na sebi nič nevarnega. Zatekel se je v bolnico v Brežice, kjer mu je prisad končal življenje. Rajni je bil priden gospodar, ki je bil priljubljen ter spoštovan daleč na okrog.

Brezposelni rudar ponesrečil v gozdu. Ivan Golouh, 40letni brezposelni rudar iz Trnovega pri Laškem, je v gozdu tako nesrečno padel po strmini, da je priletel s hrbotom na sekiro in bi bil vsled zadobljene rane skoraj izkrvavel.

Misijonski brat kovač žrtev eksplozije. V Domžalah v kovačnici misijonišča je bil zaposlen brat Lojze Dovjak. Varil je staro vodovodno cev, ki je bila iz medvojnih časov in je tičala v njej neka eksplozivna snov. Radi razbeljenosti v ognju je cev eksplodirala in drobci so hudo zadele brata. Presekali so mu desno nogo v členku, mu zdrobili prste in mu povzročili globoke rane v desni strani vrata. Smrtno nevarno ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Huda avtomobilска nesreča se je zgodila blizu Šmihela na Dolenjskem na strmih serpentinah banovinske ceste. 54letni trgovski potnik Ferdinand Martin iz Ljubljane se je peljal z avtomobilom po omenjenih strminah. Najbrž je odrekla zavora, avtomobil je zdirjal navzdol, se prekucnil na ovinku in pokopal pod seboj obo potnika. Ferdinand Martin, ki zapušča ženo in dve hčerki, je bil takoj mrtvev, šoferja Antona Srebrniča so potegnili izpod razbitega avtomobila težko ranjene. Smrtno ponesrečeni je bil 26 let nastavljen pri ljubljanski tvrdki Samec.

Oče petčanske družine podlegel poškodi vsled padca. V Trbovljah je bil zaposlen pri Dukičevem podjetju 34letni M. Puh, rudar iz Majšperga in stanujec v Potoški vasi pri Zagorju. Ko se je vračal iz službe preko Slačnika, kjer gradijo novo cesto, je na nezavarovanem nevarnem mestu omahnil in padel več metrov globoko. Pri padcu se je hudo poškodoval na glavi. Zatekel se je v ljubljansko bolnico, kjer je umrl. Zapušča ženo in 5 otrok.

Kolo voza je zlomilo levo nogo enoletnemu delavčevemu sinčku Francu Vebru v vasi Ladja pri Medvodah na Kranjskem.

Za vedno zaspal na kopi. V občini Polšnik pri Litiji ima knez Windischgrätz iz Konjic bukove gozdove, v katerih delajo oglje. Osem let je že žgal oglje na knezovi posesti 32letni Janez Medvešček iz župnije Dol. Dne 26. oktobra se je odpravil z doma v gozd h kopi in je rekel ženi, da se bo vrnil drugo jutro. Ker očeta ni bilo zjutraj, ga je šel iskat sinko

in ga je našel ležečega na kopi. Za sinom je odhitela tudi žena za možem in ga je našla mrtvega. Revež se je hotel v hladni noči ogreti pri kopi, h kateri je sedel, zadremal in so ga zadušili strupeni plini. Zapušča ženo in šest nepreskrbljenih otrok.

Slovenski šofer se ubil v Liki. V bolnici v Kninu je podlegel prebitju lobanje 23letni šofer Stanislav Frlic, doma iz Goranje vasi pri Poljanah in uslužben pri avtopodjetju Ivan Mrak v Dolu. Z gospodarjem je peljal iz Šibenika za dva gostilničarja v Škofji Loki vino. Lastnik avtomobila je sam šofiral, Frlic je sedel zadej. Iz nepojasnjene vzroka je padel z avtomobil v noči v Liki, 30 km od Knina, in si je pri padcu prebil lobanje. Kmalu po prepeljavi v kninsko bolnico je umrl.

Pri božjastnem padcu se ubila. V Doljeni vasi pri Zagorju ob Savi je šla iz sobe 34letna samska Angela Koritnik. Komaj je zaprla za seboj vrata, je padla v božjastnem napadu tako nesrečno, da je obležala mrtva.

Dninar padel pod voz. V vasi Poljane pri Novem mestu se je prevrnil voz na 32letnega dninara Mihaela Urbančiča, ki je obležal nezavesten s hudimi poškodbami na glavi. V nezavestnem stanju so ga prepeljali v ljubljansko bolnico.

Po desetih dneh podlegel počenju lobanje. V »Gospodarju« smo poročali o hudi nesreči, ki je doletela v Črni v občini Kamniška Bistrica brezposelnega delavca Fr. Pustoslemšeka iz Sp. Kališ. Peljal se je s kolesom in je imel seboj na biciklu še prijatelja. Na klancu med Žago in Pirčevimi ridami se mu je utrgala na kolesu veriga in sta se oba prevrnila na kup gramoza. Pustoslemšeku je pri padcu počila lobanje, njegov tovariš se je le lažje opraskal. Poškodovanega so prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je umrl po desetih dneh.

Razne požarne nesreče. Na posestvu tovarnarja Lavriča pod Rogljem na Posorju je uničil najbrž podtaknjen ogenj lansko pomlad dograjeno in čedno opremljeno planinsko kočo. Škoda znaša 100 tisoč dinarjev. — Na Prihovi pri Konjicah je pod noč zgorela viničarska koča, last Alojzija Flisa, po domače Erjavca iz Spodnjega Grušovja. Koča je stala na cesti med Pavličevim gostilno in mežnarjem ter je bila že eno leto prazna. Ogenj je najbrž zanetil kak potepuh, ki je prenočeval v praznem poslopju. — Pri Veliki Nedelji je 27. oktobra zvečer ob 7. uri izbruhnil požar na gospodarskem poslopju pri Vajdu Jakobu na Hajndlu. Domači so obrezovali repo, ko je gospodinja opazila, da gori strelja. Požar se je hitro razširil na vse gospodarsko poslopje, uničil je vso krmo, pokvaril zrnje, skoro do polovice poškodoval tudi stanovanjsko hišo, tako napravil škode do 20.000 Din. Na pomoč je takoj prihitela domača mihovska požarna brama, pozneje so prišli še trgovščki in ormoški gasilci. Tako so požar omejili. Vse kaže, da je bil ogenj podtaknjen, ker domači na kraju, kjer je ogenj nastal, niso imeli nobenega opravka. Koliko škoda je že napravila maščevalnost! — V noči od 30. na 31. oktobra je začelo goreti v Zgornjih Žerjavcih v občini Voličina v Slov. goricah in je bila radi vetrovnosti v nevarnosti cela vas. Posestnici Ivani Horvat je zgorelo gospo-

Oglas je registr. pod S. Br. 6704 od 1. III. 1935

darsko poslopje z letosnjimi pridelki in živino. Škode je 30.000 Din. Želarju Jožefu Miheliču je upepelil ogenj istotako gospodarsko poslopje z opremo in znaša škoda 35.000 Din. Posestniku Janezu Šumanu je postala žrtev ognja hiša in vsa oprema podnajemnika viničarja Andreja Hobode. Oba imata 20.000 Din škode. Gašenje je bilo težavno radi vetra in se je morallo radi noči omejiti na reševanje ljudi in živine. Požarna škoda je le delno krita z zavarovalnino.

Štiri smrtni žrtve železniške nesreče. V Bosni v bližini Drvarja poseda šumsko podjetje Šipad železniško progo. Na tej železnični se je zgodila 29. X. na večer huša železniška nesreča. Radi deževja in snega so bila tla razmočena. Z lesom natovorjeni tovorni vlak je iztiril med postajama Oštrelj in Drvar ter je zgrmel v prepad, kjer se je čisto razbil. Od šestih železničarjev so bili 4 mrtvi, eden težje in eden lahko ranjen.

Razne novice.

PREČASTITIM ŽUPNIM URADOM!

1. Opozarjam, da mnogi na naše obvestilo niso še poslali nakazila za oficije sv. Stanislava Kostka in sv. Bosca. Ne odlašajte na zadnji dan! — 2. Razposlali smo naročilnice in položnice za Nekrologij. Opustili smo dosedanje prakso, da smo pošiljali brez naročila, pa so gg. popoloma upravičeno gledali, kaj prihaja nenaročeno. Zato bomo tudi Nekrologij lavantinske duhovščine pošiljali le samo na prednaročila. 3. Razna obvestila in prošnje bomo objavljali odslej v »Slovenskem gospodarju« ter prosimo, da gg. duhovniki vsak teden to rubriko pogledajo. Priporoča se: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Kmečka žena. Pred dvema tednoma smo priložili »Slovenskemu gospodarju« letak za naročilo lista »Kmečka žena«. Z veseljem sporočamo, da se je prijavilo toliko naročnic, da bo list lahko začel izhajati. Posebno nas pa veseli, da so mnoge tako željne tega lista, da so nas začele že izprševati, kako to, da ga nismo že poslali. Moramo pojasniti, da je nastopil nepredviden slučaj, da je namreč urednica nagloma zbolela ter morala na operacijo. Sedaj je hvala Bogu zopet iz bolnice, takoj pojde na delo. Ko to objavljamo, pa vročimo še one, ki se še niso pri-

Občinam nudimo:

razne občinske tiskovine, pisarniške potrebštine, kuverte z natisom, kuverte za akte, pismorede, slike kralja Petra II., stenske križe za občinske sobe, vezavo Uradnega lista in drugih knjig. — Cene nizke, postrežba točna.

Tiskarna sv. Cirila,
Maribor, Ptuj.

glasile, da jim pošljemo prvo številko brezplačno na vpogled. Naj vzamejo dopisnico, pa naj nam sporočijo svoj naslov, radi jim bomo list poslali na ogled, in če ga ne vrne, jim bomo pošiljali list še naprej kot naročnici. Pišite na naslov: Uprava lista »Kmečka žena«, Maribor, Koroška cesta 5.

Številna zaposlitev. Pri regulaciji Savinje pri Tremerju pod Celjem je na delu 300 delavcev. Regulacijska dela Ložnice vrši 50 delavcev.

Vsem gg. naročnikom (Vzajemnosti). Ponavljamo opozorilo v 10. številki, da sedanja 11. številka nima priloge »Praedicate« in zato naj reklamacije izostanejo. Uprava »Vzajemnosti« v Mariboru.

Lepe knjige. Bližajo se dolgi jesenski in zimski večeri. Da vam ne bodo dolgočasni, si pre skrbite lepo čitivo. V Cirilovih knjigarnah v Mariboru in Ptiju dobite po zelo nizki ceni štiri krasne povesti in sicer: A njega ni (12 Din), Kraljica Ester (10 Din), Pravica in usmiljenje (7 Din), S strelo in plinom (7 Din).

Pri nakupu treba paziti na kakovost! Ko navajivate novo perilo, je Vaša največja skrb, da li bo trajno. Trajnost pa ni odvisna toliko od samega perila, kolikor od načina pranja. Perite zato samo z odličnim jedernatim milom, kakor je Schichtovo Jelen milo, ker boste na ta način ohranili trajnost Vašega perila in si pristledili nove izdatke.

Blasnikova Velička Pratika za leto 1937 je zopet izšla. Ta naš ljudski koledar je med Slovenci najbolj priljubljen in domač. Celo naši izseljenci ga radi naročajo, ker jih spominja na domovino in mlada leta. Cena enemu izvodu je 5 Din. Dobí se v tiskarni J. Blasnika nasled. v Ljubljani, Breg št. 10—12, in v trgovinah. Poleg »Velike Pratike« je izšla tudi »Mala pratika za I. 1937«, ki velja samo Din 2.50. Ta je razširjena zlasti na Štajerskem, kjer se je doslej neupravičeno šopiril nemški »Bauernkalender« iz Gradca.

1211

Obžalovanja vredni slučaji.

Iz železne blagajne Zadružne zveze v Mariboru v Miklošičevi ulici je odnesel vlonilec 4566 Din. Uzmovič je odpril pisanro, v kateri je blagajna, s ključem.

Kravja tativina in goljufija. Neznanci so v noči v Črešnjicah pri Frankolovem ukradli g. župniku srednje veliko, rdečkasto ter brejo kravo. — Anton Kejzer, posestnik v Viču pri Dravogradu, je kupil na mariborskem sejmu za 1280 Din kravo, ki mu je kmalu poginila, ker je bila po poznejši ugotovitvi jetična. Oškodovani kupec je šele po smrti krave hotel ugotoviti z živinskega potnega lista prodajalca. Na potnem listu je stalo zabeleženo, da ni kupil krave, ampak — kobilo! Goljufija je naznanjena mariborski policiji, ki poizveduje za sleparškim prodajalcem.

Avstrijskega sleparja zaprli v Mariboru. Mariborska policija je vtaknila pod ključ 29letnega zavarovalnega agenta Jožef Kalschmida iz Salzburga. Poizvedovanja pri avstrijski oblasti so dognala, da aretiranega zasleduje radi raznih sleparij avstrijska policija.

Obstreljen iz zasede. V ptujsko bolnico se je zatekel 24letni posestniški sin F. Arnejčič iz Haloz. Ko se je vračal z obiska v Paradižu proti Pristavi, je bil nanj oddan iz zasede strel, ki ga je zadel v roko in mu je bil odstreljen levi sredinec.

Na povratu obstreljen. 26letni Ivan Rihtarič iz Mezgovca v ptujski okolici se je vračal pozno v noči proti domu. Iz zasede je padel strel in krogla je zadela Rihtariča v levo nadkolenico in ga je nevarno ranila. Ranjenega so spravili v ptujsko bolnico.

Vlomi v Halozah. so prišli v zadnjem času nekako na dnevni red. Neznani storilci so obiskali hišo posestnika Karola Kasperja pri Sv. Trojici ter so pokradli razne dragocenosti ter precej živil. Kar drugi dan za tem so bili najbrž isti uzmoviči na delu pri posestniku Ernestu Ferdinandu v Velikem Okiču, kateremu so odnesli razne predmete. Tretji vlom je bil izvršen pri posestniku Martinu Vnuku v Leskovcu.

Pregnani vlonilci. Iz Vitanja poročajo: Naš nočni čuvaj je opazil 28. X. okrog polnoči, kako so si dali opravka s črnimi maskami po obrazu našemljeni moški pri vratih trgovine gospe Antonije Kuzman. Očitno je bilo, da hočejo vломiti. Ko jih je pozval, so se neznanci odstranili, a so se po preteklu ene ure zopet vrnili. Tudi tokrat so bili še pravočasno pregnani. Ko so se pa lotili v tretje krog dveh čez polnoč vlonilskega posla, jih je odgnal s streli žagar, ki stanuje v hiši omenjene trgovke. O poskusu vloma prepozno obveščena žandarmerija je le ugotovila, da so neznani storilci s ponarejenimi ključi že bili odprli ključavnice pri vhodu v trgovino in da bi se bili lahko založili z raznam manufakturnim blagom, če bi ne bili trikrat zmoteni in odgnani. Zločinci, pet po številu, so se po izjalovljenem vlomu v avtomobilu odpeljali.

Trgovec si sam končal življenje. V Celju v svoji sobi v Strossmajerjevi ulici se je obesil 65letni trgovec Avguštin Kragan. Zapustil je smo, v katerem označila, da si je izbral prostovoljno smrt radi neozdravljive bolezni. Pokojni je služboval precej let kot poslovodja pri tvrdki Wogg in se je osamosvojil po svetovni vojni.

S prebito lobanjo v bolnico. Na Lavi pri Celju je v noči pobil z železnim predmetom z udarcem po glavi do nezavesti ključavnica Jožef Šprajcer 17letnega tkalca Martina Kandolfa. Nezavestnega so odpeljali v celjsko bolnico, kjer so ugotovili, da ima prebito lobanje.

Vlom v kmečko škrinjo. V Tunjice pri Kamniku sta se priklatala dva potepuhna v hiši Marije Klanjšek. Stikala sta po hiši in našla pod zglavjem ključ, s katerim sta odklenila staro kmečko škrinjo. Koj na vrhu jima je padlo kot plen v tatinško roko 6000 Din, 10 zlatnikov po 10 kron ter dva jopiča. Vlonilca sta jo odjurila v smeri proti Komendi.

Kdo je storilec? Na Bučki so našli zgodaj zjutraj med dvema hišama mrtvega

24letnega Jožefa Goloba iz Močvirja, sina vdove. V noči pred smrtno je še bil v Selakovi krčmi, kjer se je pred odhodom od vseh poslovil in rekel, da gre domov. Kaj se je potem z njim godilo, ne zna nikdo. Orožniška patrulja je dognala, da je bil Golob ustreljen na levi strani prsnaravnost v srce.

Skrivnosten strel pojasnjen. Zgoraj poročamo, kako je dobil prvotno na zagoneten način v noči strel skozi srce in se je zgrudil mrtev na sredi Bučke 23letni Jožef Golob, ki se je pred kratkom vrnil od vojakov in je živel kot edina opora že postarane matere v Močvirju pri Bučki. Orožniki so hitro dognali, da je streljal trgovec Martin Žnidaršič s stopnic in je zadel Goloba. Žnidaršič je že odsedel pred leti radi streljanja devetmesečno ječo.

Smrtno nevarno se je zabodel v bližino srca iz samomorilnega namena. 35letni čevljarski pomočnik Franc Radon iz Britofa pri Kranju. Bil je brezposeln, povrh se je še nekaj sprl z ženo in je segel po obupnem dejanju. V smrtno nevarnem stanju so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Slučajno prijet vlomilec. Orožniki iz Kamnika so zasledovali nekega vlonilca do Cerkelj. Tamkaj so pogledali v hišo, kamor se radi zatekajo od oblasti zasledovani ptiči. Zadeli so slučajno ne na iskanega, ampak na 32letnega Ivana Ocvrika iz Ločice pri Polzeli. Pri pogledu na orožnike je skušal pobegniti, kar pa mu ni uspelo. Očitajo mu vlom pri Karlu Osulinu v Škocjanu pri Lukovici. Našli so pri prijetem vlonilsko orodje in so ga oddali v zapore v Kamniku.

Izpred sodišča.

Za uboj 4 leta. Dne 13. septembra so našli ob cesti pri Spodnjem Dupleku pri Mariboru mrtvega posestnika Pavla Dvoršaka. Orožniki so kmalu dognali, da je postal Dvoršak žrtev uboja. Ubiti se je mudil dan poprej v Mariboru, kjer je prodal slive. Proti večeru se je odpeljal proti domu in je zadel ne daleč proč od svojega doma na posestnika Koprivnika, na katerega je kuhal jezo ter ga je začel zmerjati in izzivati. V tem trenutku je stopil na pozorišče Koprivnikov hlapec, 22letni Herman Vohak. Radi psovki se je pognal za Dvoršakom in ga je udaril s palico preko glave. Udarjeni se je peljal sicer dalje, vendar je kmalu padel z voza, ki ga je še povožil. Drugi dan so ga našli mrtvega. Vohak je bil 30. X. v Mariboru obsojen na 4 leta.

Slovenska Krajina.

Sobota. V nedeljo 18. oktobra ob 1/8. uri se je vračal iz Sobote šolski upravitelj g. Berdon Dragotin od Sv. Sebeščana. Ne vemo, kaj je bilo vzrok, da je s kolesom trčil z osebnim avtom g. Benka. Kolo se je zdrobilo, g. Berdon je padel v nezavest in avto ga je odpeljal domov. Kljub silnemu udarcu je že okreval. Šofer trdi, da je nesrečo zakrivil g. Berdon sam.

Most na Petanjcih. Dolgoletna želja za zgradbo novega mostu na Petanjcih, kjer je dosedaj v rabi le brod, ki pa nikakor ni odgovarjal več prometu, je končno postala dejstvo. Celoten proračun mostu čez Muro in njene rokave (istranski mostovi) je predviden na 3,000.000 Din. Prav tako bo v zvezi z novogradnjo mostu treba zgra-

diti okrog 1 km ceste, ker so dosedanji dovozni kolniki nesposobni, da bi se na njih vršil promet do novega mostu. Dolžina novega mostu znaša čez glavno strugo 95 m in bo imel tri odprtine, torej bo imel dva odporna ljudova v sredi struge. Predvidena sta še dva stranska mostova in trije manjši stranski mostovi v cestnem nasipu. Od teh treh inducecijskih mostov bo imel največji 23 m dolžine, druga dva pa bosta merila v dolžini po 10 m. Prvi stranski most bo imel dolžino 25 m, drugi pa 22 m. V tekočem proračunu je na razpolago 600.000 Din, zato se z gradbo tega tako potrebnega mostu takoj začne, kakor je predvidel to g. ban Dravske banovine. Okrog 15. novembra t. l. bo že razpisana tudi licitacija za ta most in tako, kakor se upa, se bo z delom pričelo še to zimo.

Smrt kosi. Umrla je v Lendavi gospa Flisarjeva. Pokojnica jebolehalo celo dve leti za težko boleznijo in jo je sedaj rešil Vsemogočni dolgega trpljenja. Pokojnica je bila blaga žena in mirnega značaja. Naj ji sveti večna luč!

Sejem v Lendavi. Dne 28. oktobra je bil sejem v Lendavi. Toda radi slabega vremena sejem zdaleka ni bil ono, kar se je pričakovalo. Prijgnane je bilo malo živine in kupčije so bile zelo slabe. Nekoliko živahnejše je bilo okrog kramarskega sejma, kjer so ljudje kupovali zelo veliko.

Nočno vpitje. Lendavčani smo navajeni na marsikaj, kar bi sicer drugod ne opazili. Večkrat smo deležni ponočnega vpitja in razgrajanja in petja. Drugod pojejo saj slovensko, pri nas pa so zelo vneti pevci monotonega madjarskega petja. Nemir ponoči od 26. na 27. oktobra pa je bil vendar tako hud, da prosimo občinsko upravo, da stopi na prste vsem razgrajačem ponoči.

Gornja Lendava. Volitve so za nami. Oba nosilca list sta napela vse sile, da zmagata. In zmagal je g. Bačič. Volitve bi potekle v največjem redu in miru, če med nasprotniki ne bi bilo par komunističnih kričačev, ki so tu in tam malo bolj glasno pokazali svojo mržnjo do cerkve in naših vernih ljudi. Pa je šlo vse po sreči, borba in agitacija je bila na obeh straneh velika in zasluzili smo zmago. Za zmago se imamo zahvaliti predvsem našim fantom, ki so veliko delali in ostali tudi vedno dosledni na naši strani. Vabilne borbe je konec. Začne se delo v občini z novim županom in novim odborom. Pričakujemo od novega odbora, da bo skrbel za razvoj naše

Najzvestejši prijatelj pregnanega abesinsk. cesarja umrl.

Iz ženeve pišejo, da je negušev najzvestejši prijatelj in sodelavec, ras Nasibu, ki je poveljeval južni abesinski armadi, umrl. V Ženevi je bil kakor znano, spomladl z negušem in je vodil abes. delegacijo. Bolehal je za tuberkulozo. Njegovo stanje se je zaradi razburjenj zadnjih mesecev tako poslabšalo, da so ga morali prepeljati v Davos. Zdravniki v Davosu pa mu niso mogli pomagati.

Smrt izumitelja pištola.

V Budimpešti je sklenil svoje življenje Rudolf von Frommer, izumitelj svetovno znane Frommerjeve avtoma-

občine, posebno za zboljšanje naših cest, za ureditev dolga, za podpore, brez katerih ne bo mogoče nikamor naprej. Je vseeno, kdo je volil nas ali proti nam, za vse hočemo skrbeti in delati za ljudi. — »Prosvetno društvo« pripravlja v novembru lepo igro. Tudi za Božič se že pripravljamo. Fantje in dekleta, pridružite se vsi, ki hočete izobrazbe, zabave in dobre knjige. Knjižnica društva je odprta vsako nedeljo dopoldan. Na razpolago so tudi vsi naši časopisi in revije. Pridite jih pregledat.

Sv. Sebeščan. Prejšnji teden smo pokopali šolarico Graj Marijo 8 let staro. Redno je prihajala v šolo, prišla je pred dvema tednoma domov in legla v posteljo in ni več vstala. O vzroku njene prerane smrti se veliko govori. Najbrž pa bo stvar itak prišla pred oblast in se bo tam vse razčistilo. Žalostne starše in ostale naj tolazi Bog, rajni pa naj sveti večna luč.

Mačkovci. Volitve so za nami. Imeli smo dve liste JRZ. Na prvi je bilo polovico katoličanov in polovico evangeličanov. Nosilec liste je bil katoličan. Ta lista je bila oficijelna lista stranke. Nosilec druge liste je bil luteran in skoraj vsi kandidati luterani. Malo pred volitvami in na dan volitev so luterani proglašali svojo listo za luteransko in prvo listo za katoličansko (papinsko). In posrečilo se jim je. Luterani so kompaktno volili drugo listo in ti so v večini, kataličani pa prvo.

DRUŠTVENE VESTI

Hoče pri Mariboru. »župnik iz cvetočega vinograda« je naslov igri, ki jo bo Prosvetno društvo vprizorilo v nedeljo 8. novembra v Slomškovem domu ob treh popoldne in ob sedmih zvečer. Pridite, ne bo vam žal!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Katoliško slovensko izobraževalno društvo ponovi v nedeljo dne 8. novembra v samostanski dvorani ob treh popoldne igro »Črna žena«. Vabileni vsi farani domače fare in gostje sosednih župnij!

Gornja Radgona. Sv. Martin je prejšnja leta delal v naših kleteh velike čudeže — ko je spremenjal sladek mošt v dobro vino — letos pa bo imel veliko manj dela — ker sodi so večinoma

DOBAVLJA-POPRAVLJA
motore
vseh vrst električnih strojev
IVAN PASPA I SINOVCI
Zagreb, Koturaška 69

črensovci. Čudimo se, da piše neki list, da je v naši cerkvi umrl ljudski petje. V naši cerkvi se glasi še vedno lepo petje, zborovo in ljudsko. Splošen pojav pa je, da se moški glasovi ne čujejo več tako, kakor nekdaj. To je povdarnjal g. župnik na praznik Kristusa Kralja, ko je spodbujal ljudi za nadaljnjo lepo skupno petje.

črensovci. Občinske volitve so se vrstile lepo v miru in zmagala je stranka JRZ. Nositelj liste je bil dozdajšnji predsednik Horvat Anton iz Žižkov. Ta lista ima 22 odbornikov, opozicija pa ima samo 2 odbornika. Mačkovci niso dobili nobenega odbornika. Ko je opozicija z mačkovci videla, da ne bodo zmagali, so se opoldne združili in na vse načine delali, da bi zmagali. To pa se jim ni posrečilo. Hvala zavednim volilcem!

Igrači se otroci povzročili požar. V Tišini je upepel ogenj gospodarsko poslopje posetniku Francu Kuzmu. Ogenj so zakrešili otroci, ki so se igračkali z vžigalicami.

ostali prazni. Vsekakor pa bo ta kapljica, ki smo jo še rešili, opravila svojo službo v razveseljevanju naših src — ker bo prav sladka! S tako kapljico bo n. pr. postregel mlinar Janda na odru prosvetnega društva v soboto, 7. novembra ob 8. uri in v nedeljo, 8. novembra ob treh popoldne — svojima visokima gostoma — grofu konjiškemu in njegovemu spremljevalcu Dolinšku. Še bolj si jo bodo pa privoščili po končani igri, ko bodo obhajali poroko novega oskrbnika in navihane Evice, vse po načrtu prebrisanega Jande. Tako bomo obhajali Martinovo nedeljo pri nas, kdo pa noč verjeti, naj pride tedaj k nam ter osebno obiše »Zlodjev mlín«.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Po dolgem času zopet priredi naše Prosvetno društvo v nedeljo 8. novembra pretresljivo žaloigro v štirih dejanjih: »Križ in soyjetska zvezda«.

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

23

Pravil je, da je hotel Žagar po svojem jetičnem bratu Juriju na vsak način prevzeti Osoje. Edino tisto dekle, Jurijeva hčerkica, mu je bilo na poti; saj drugih otrok Jurij ni imel. Zato je obljudil njemu, Silvestru, ki je bil tedaj pri Hribeniku za hlapca, da mu da tisočak, če spravi otroka v kraj. On, Silvester, pa ni hotel, ker se ni maral z nedolžno krvjo omadeževati. Čez nekaj časa so prišli v tisti kraj cigani. Z njihovim poglavarjem se je menil Martin, tedanj Žagar in sedanji Osojnik, naj bi cigani ugabili dekle in je odpeljali; dobro bi jih poplačal zsto. Ciganom pa se je zdela ta reč prenevarna; vendar je obljudil, da odvede dekle, če mu jo pripeljejo v tabor. Tedaj je Martin njega, Silvestra, pregovoril, da je otroka na skrivaj odnesel k ciganom. Tem laže mu je to bilo, ker mu je pomagala Osojska dekla, s katero sta si bila dobra.

»Kako se piše ta dekla?« ga je prekinil ravnatelj.

»Liza Koren. — Že dolga leta je omožena z nekim cestarjem pri Gradcu.«

Potem je Silvester pripovedoval dalje.

Ko je nesel deklico k ciganom, je vrgel kos njene

oblekce v vodo. Ta je obvisel v grmovju in tako so ljudje verovali, da je otrok zašel v vodo in utonil. Pol leta po tem dogodku je Jurij umrl in Osoje je podedoval njegov mlajši brat Martin. O dekletu dolgo ni bilo ne sluha ne duha. Pred desetimi leti so se cigani zopet prikazali v bistriški okolici. Tedaj se je Osojnik ustrašil in poslal njega, Silvestra, gledat, če je dekle še pri njih. Cigani so imeli novega poglavarja, ki so ga klicali za Mirka, stari pa je bil tudi še tu. Pokazali so mu dekle in ga spraševali po Osojniku. Gotovo so šli nadenj, da jim je moral spet kaj plačati. Silvester si je dekle dobro ogledal; ko pa mu je lani Osojnik pravil, da je prišla na čuden način na Ravne, in jo je tam spet videl, bi je skoraj ne bil spoznal. — Kaj se je po tistem ramušu na Ravnah, ko jo je oklal, z njo zgodilo, tega seveda ni vedel. Na kraju je še rekel, da lahko na vse to, kar je povedal, tudi priseže. Bilo pa je vse tako jasno, da o njegovih besedah nihče ni mogel kaj dvomiti. Pisar, ki je vso Silvestrovo pripoved sproti zapisoval, je izročil zapisnik ravnatelju in ta ga je na glas prebral, potem pa podpisal, Silvestra pa dal odpeljati.

Točno opoldne je prišla Jerca v ravnateljevo pisarno in bila vsa zadovoljna, ko je čula, kaj je Silvester povedal. Zahvalila se je ravnatelju in ga prosila, naj ji da zapisnik prepisati, da bi ga vzela s seboj. Tej prošnji ravnatelj ni hotel ugoditi. Ko pa

Društva, ali imate poslovne knjige?

Založila jih je Tiskarna sv. Cirila. Dobite jih v Mariboru in v Ptaju.

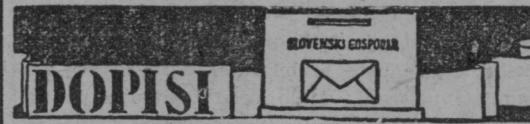
Velenje. S predavanjem o Španiji se je otvila letosnja prosvetna sezona. Spet se je začelo veselo življenje v Društvenem domu. 13 fantov se je zbral pod skrbnim in ljubeznivem vodstvom g. kaplana Ludovika Preloga ter so ustavili svoj fantovski odsek, da se pri sestankih poučujejo o socialnem vprašanju in o nevarnosti boljševizma. Za 8. in 15. novembra vse vljudno vabimo na predstavo »Igre življenja«, spisal E. Gregorin, ki bo ob treh popoldne v Društvenem domu v Šmartnem. Ob koncu novembra bo predavanje s skriptičnimi slikami o Rusiji. Dne 22. novembra pa bo po prvi sv. maši društveni občni zbor. Vse prijatelje Prosvetnega društva vljudno vabimo in prosimo, da nas podpirajo in obiskujejo naše prireditve, posebno ker bo čisti dobiček prve igre namenjen siromakom, za katere bo še posebna nabiralna akcija pod vodstvom g. dekana Potokarja, ki je sam daroval veliko sveto, kakor tudi g. novomašnik p. Marijan Valenčak. Boditi njima že danes na tem mestu izrečena prisrčna zahvala in naj bi bila drugim za lep vzgled. Bog živi!

Sv. Jurij ob južni žel. Zavedne slovenske fan te vabimo, da se udeleže prosvetno-socijalnega tečaja, ki ga priredi Prosvetno društvo pri Sv. Juriju ob južni žel. v dvorani Katoliškega doma v dneh 13. do 15. novembra 1936. Spored: V petek 13. novembra: Ob 16. uri: Otvoritev tečaja. 2. Namen tečaja. 3. Krek in njegovo prosvetno delo. 4. Pozdravi in poročila delegatov. V soboto 14. novembra: Ob 8. uri: Katoličan, zaveden narodnjak in najboljši državljan. Ob 10. uri: Stanovska zavest in stanovska združevanje. Ob 14. uri: O socialnem vprašanju. Ob 16. uri: Slovenski katoliški fant. Po vsakem predavanju sledi referat enega tovariša. Ob 20. uri: Igra »Kadar se utrga oblak«. V nedeljo 15. novembra: Ob 8.30: Sveta maša in govor. (Med sv. mašo skupno petje pesmi: Kraljevo

znamenje križ stoji; Lepa si, lepa; Presveti Srce; Mladi mornarji; Povsod Boga.) Ob 10. uri: Slavnostno zborovanje v telovadnici osnovne šole, na katero so vabljeni tudi možje. 1. Otvoritev. 2. Izpoved. 3. Naša katoliška pravda. 4. Slovenski problemi. 5. Naša himna: Hej Slovenci. Popoldne igra: »Kadar se utrga oblak.«

Dol pri Hrastniku. V naši fari se mnogo govori o špiritizmu. Ta »nova vera« ima mnogo pripadnikov. Saj celo nekateri sicer zelo razumni ljudje verujejo v »plešočo mizico«. O tem nam bo podal jasne pojme g. dr. Erlich v nedeljo 8. novembra, ko bo predaval na otvoritvi »Farne univerze«. Univerzitetni profesor bo na široko objasnil razvoj klicanja duhov in pokazal na prezanimivih vzgledih laž in resnice vere v duhove. Predavanje bo že radi snovi tako držalo poslušalca, da še vedel ne bo, kdaj bo konec. Predvsem radi primerov, ki bodo imeli

zgodovinsko dokazan značaj, bo predavanje nazorno in privlačno obenem. K temu otvoritvenemu predavanju vabljeni predvsem može, žene, fante in dekleta, kakor radi pomena farne univerze, tako radi važnosti snovi, o kateri bo predavanje in radi predavatelja, ki slovi kot odličen predavatelj. Pač edinstvena prilika, da se o špiritizmu temeljito poučite! Knjige slovenske o tem ni, kar pa se govori o tej stvari med ljudmi, nima navadno nobenih trdnih temeljev in sliči bolj živčni razbolelosti in nagnjenosti v vražarstvo, kakor pa pretehtanemu razpravljanju o stvari. Eni govore: Ne verjamem nič! Drugi: Res je, res! Jaz sem sam videl. Kdo torej ima prav? Ali je mogoče in ali se res duhovi naših rajnih vračajo in pojavljajo, in jih moremo slišati in videti? Odgovor boste dobili jasen 8. novembra ob štirih popoldne v dvorani. Prijeti! Tudi iz naslednjih far lahko pridete! Obvezne vstopnine ni.

Prevalje. Pri prekoračenju državne meje na Jamnici pri Sv. Danijelu je 29. oktobra službujoči stražnik ustrelil okrog 30letnega moškega. Indentita ubitega se še dosedaj ni mogla ugotoviti. Pri sebi je imel nekaj šilingov, tako da je najbrže bil Avstrijec. Komisija je odredila prenos trupla v Št. Danijel, kjer se je izvršilo sodno raztelesenje.

Sv. Peter pri Mariboru. Volitve so končane, naša zmaga je nad vse pričakovanje sijajna. Naše zavedno ljudstvo je pokazalo hrbet vsiljivim županom in podžupanom za vselej. Upamo, da bodo spregledali počasi še tisti zaslepljeni, ki so jim doslej sledili. Hvala vam, vrla možje in fantje, ki ste se tako junaško postavili! Lista Vesenjakova je dobila 271 glasov, Cerinšek-Fluherjeva pa revnih 26. Lepo nam je razložil hedomušenec iz Trčeve, kaj pomeni število 26. Pravi, 25 so jih dobili, kakor so jih zaslužili, pa še eno povrh po jeziku, ko so celi teden pred volitvami vpili in lagali: Zmaga je naša, zmaga je naša! Fantje in možje, mi sedaj ne bomo počivali, sklenimo trdno vrste naše zmagoščne stranke JRZ in pojdimo na delo za pri-

hodnje občinske volitve! — Krajevni odbor JRZ Sv. Peter pri Mariboru.

Selnica ob Dravi. Opozarjam na glavni praznik »Večne bratovščine za srečno smrt«, ki bo prihodnjo nedeljo, 8. novembra. Romarska pobožnost se začenja v soboto popoldne. Ta dan bo spovedovanje, pridiga, slovesne večernice, molitve za rajne in procesija z lučkami. V nedeljo bodo sv. maše pri bratovskem in glavnem oltarju, obhajilo romarjev, pridige in popoldne slovesne večernice. Romarji, pridite v obilnem številu. Pričakuje vas Marija, priprošnjica srečne smrti!

Ptujska gora. Dne 11. oktobra je bila ustanovljena na Ptujski gori krajevna protituberkulozna liga za občini Ptujska gora in Majšperk. Sodelujejo vsi stanovi in priporočamo vsemu prebivalstvu, da to ustanovo podpre.

Šafarsko pri Ljutomeru. Na tukajšnji šoli imamo 250 šoloobveznih otrok. Ali zelo čudno je, da imamo samo enega učitelja, saj bi jih bilo treba več!

Ponikva ob južni žel. Po dolgem potovanju je prišlo nekaj brezdomcev do dobrega, krščanskega in tudi dobro stoječega gospodarja, kateri jih je dobrotljivo sprejel pod svojo streho. Rekli so, da jih je prejšnji gospodar napodil in šli so po svetu. Dobro so se počutili pregnanci pod

mu je dopovedala, da se jutri župan in najuglednejši kmet na Bistrici s hčerko tega goljufa ženi in da ga je treba te sramote in nesreče obvarovati, jo je uslušal; narekal je pisarju kratek posnetek tega, kar je Silvester izpovedal, to potrdil s podpisom in pečatom in izročil Jerci.

S tem pisanjem je Jerca odšla in vsa nestrpna čakala na večerni vlak. Upala je, da bo ponoči že doma. Zgodila pa se je nesreča. Hudo deževje je na dveh krajinah zasulo progo. Pač so tolažili potnike, da bo proga do osmilj že popravljena in očiščena; pozneje pa so sporočili, da pred jutrom še ne bodo gotovi. Kaj naj bi bila počela? Vseeno ji je bilo, ali se pelje do pol pota in tam v kakem neznanem kraju v ča'lnici prečepi ali pa ostane tudi to noč še v Mariboru. Mahnila jo je na pošto, oddala tam brzjavko ter počakala na jutranji vlak, ki jo je pripeljal ob pol osmilj na domačo postajo. Če poroke niso preložili, potem bo prišla prepozno. Najela si je voz in vso pot naganjala voznika, naj hiti. Čeprav je ta konja na moč podil, je bilo že pol devet, ko sta dospela do Št. Ožbolta.

Z Bistrice dol so zadoneli topiči... Ježeš! Narobe bo. Že grejo v cerkev. Ob devetih imajo uro. Od Št. Ožbolta na Bistrico gor pa je še uro hoda. Jerca pa je vendar upala...

Z mogočnimi koraki je lovila stezo v hrib in šla, kakor da streljajo za njo. Topiči so pokali in od

hribov je bučno odmevalo, kakor da se krohočejo divji možje v leséh. Po vsakem strelu se je Jerca še bolj pognala. Pot ji je curljal po čelu, pihala je ko strgan meh. Prepozna bo, prepozna...

Ko je prisopla do kapelice pri Mariji Pomočnici, so zazvonili bistriški farni zvonovi... Zdaj je devet. V cerkev grejo in koj bo poroka... Salamenski dedi copatasti, na nobenega se ne moreš zanesti! Kaj bi se še mučila? Ko pride, bo itak že vse pri kraju.

Obstala je, si oddahnila in počasi nadaljevala pot, tako da je prišla šele čez pol ure do cerkve. Tedenjci je nekdo zavriskal... Čuj! Iz cerkve že prihajajo. Poroka je pri kraju... Čakajte, ko strela vas bom udarila in vam zasolila vašo ženitovanjsko medico!... Vsa divja je racala čez sejmišče. Polno ljudi je bilo okoli in ta ali oni je zaklical:

»Glejte jo! Jerca je prišla, Jerca.«

»Da, prišla, prišla,« je vpila Jerca, »in posvetila vam bom Bistričanom, da vas bo minila prevzetnost.«

Toda že je pritekel organist in jo naganjal:

»Hitro, hitro, da bomo mogli v cerkev!«

»Kaj? Ali še niste opravili?« se je potovka začudila.

»Ne, saj veš, da ne. Na te čakajo. Stopi hitro v župnišče!«

(Dalje sledi.)

tične repetirne pištole. Učakal je 68 let. Posobnost tega izumitelja je bila, da ni bil tehnik po poklicu, marveč pisatelj, odnosno narodni gospodar. Pisal je leposlovne sestavke in gospodarske članke ter je sestavil tudi prvi madžarsko-nemški borzni slovar. Ko mu je bilo 28 let, je stopil v službo madžarske tvornice za orožje. Do pred dve maletoma je vodil podjetje v činu generalnega ravnatelja. Madžarska inženirska zbornica mu je za njegove tehnične izume podelila častni naslov strojnega inženjerja. Cesar Franc Jožef pa ga je za sluge v orožarstvu povzdignil v plemenitaški stan.

gostoljubno streho, bili so jako mirni in se kazali hvaležne. Počasi pa jim je začel greben rasti, postajali so nestrjni. Domači niso marali prepirov, prenašali so njihovo nevljudnost, misleč, da se bodo poboljšali. A varali so se. Ravno ta mila narava domačih je bila kriva, da so se isti, ki so prišli od drugod, tako vgnezdzili v tuji hiši, da so postali gospodarji. Vse so zapostavljali, ki niso mislili kakor oni, delali kakor oni, živeli kakor oni. Celo tako daleč je prišlo, da se jih je par odpovedalo veri svojih očetov. Kaj ne, da je taka hiša pomilovanja vredna?! Zato svet opomin vsem gospodarjem: Ne jemljite pod streho kogar koli si budi, ako niste o njem prepričani, da je pošten, veren in narodnjak. Usmiljenje mora biti pametno in tudi dobrohotnost ima svoje meje.

Šmihel nad Mozirjem. Ogledal sem si kraj. org. JRZ, to je, njene članske pole. Opazil sem na prvi pogled, da so vsi dobro misleči prebivalci včlanjeni, razen par bivših zaslepencev JNS, ki jim pripada vloga podgan, ki zapuščajo potapljaljočo ladjo. V tej župniji je včlanjenih okoli 95% vseh volilcev v kraj. org. JRZ. Župnija je v tem oziru prva in vzgled drugim župnijam v gornjegrajskem okraju. Ko sem dalje spraševal, sem doznal, da so v JNS nekateri taki, ki se odlikujejo s sirovostjo in z nelepim obnašanjem napram cerkvi. Tudi kraj. Kmečka zveza je krepko organizirana, tako kot kraj. org. JRZ. Isto tudi živinorejska zadruga, ker je živinoreja ljudstvu ena glavnih panog kmetijstva v tem okraju. Splošno pa mi je ljudstvo tožilo, da je župnija z okoli 400 prebivalci skoro odrežana od sveta, ker ni dostopne ceste iz Mozirja v Šmihel, za uvoz potrebnega živeža in za izvoz lesa, ki je glavna panoga pri kmetijstvu. Vsled nedostopne ceste se le pláčuje samo od 20—40 Din za m³. — Kmečka zveza in JRZ sta zaprosili za gradnjo nove ceste Mozirje—Jazbine—Gačnik—Šmihel v dolgosti 6 km kralj. bansko upravo v Ljubljani in ministrstvo za gradbe v Belgradu. Naj bi se zgradila ta cesta, ki je ena najpotrebnejših cest v Sloveniji.

Pilštanj. Zmaga je naša. Boj je bil hud, ker je bil sovražnik dobro pripravljen. Proti nam je bila »gospodarska« lista. Tri fare je njen zastopnik preletal — Bog ve kolikokrat! K vsaki hiši, k vsakemu možu in fantu je prišel — sam ne ve kolikokrat. Sam sebe je hvalil in se ponujal. Naenkrat bo vse drugače v občini. Najprej se bo odpravila župnikova in kaplanova prostovoljna bernja. Ta je namreč kriva vse revščine v fari. Kako bi jo odpravil pri drugih, ne vemo. Pri njegovi hiši bi mu pa tega ne bilo treba. Spravil se je tudi na šolo. Učiteljev da je preveč, zadostovali bi baje trije učitelji tam, kjer jih ima zdaj pet dovolj dela. Pa »črnjakov« je pri svoji agitaciji požrl toliko, da se ljudje čudijo, kako da jih je prebavil. Tako je nagnal skupaj iz treh župnij vse komuniste, vse vedno nezadovoljne samostojneže, vse izdajalce slovenstva, ki šklikajo čez Sotlo in vse take osebe, ki si drugače ne upajo na svetlo. Pripravljeno je bilo na dan volitev meso in dobro vino in povabljen sam general štajerskih mačkovcev iz Celja! — Konec pa je bil polom in vroče mačje solze.

Sv. Lenart nad Laškim. Občinske volitve so za nami. Pokazale so, da je večina naših ljudi v taboru JRZ. V naši občini so bile 3 kandidatne liste: 2 JRZ, tretja je bila opozicionalna. Zmagala je lista JRZ Deželak Jožefa, katera je dobila 177 glasov. Druga lista JRZ z nosilcem Tuhtar Francem je dobila 141 glasov. Združena opozicija z nosilcem Pušnik Jakobom je dobila komaj 61 glasov. Vseh volilnih upravičencev je bilo 506. Tako so naši občani zopet pokazali, da podobravajo politiko sedanje vlade, ter da spoštujajo svojega voditelja dr. Antona Korošca.

Svetina nad Celjem. V kratkem se bo pri nas otvorila nova, oziroma prenovljena šola, ki stane 225.000 Din. Je čedna stavba, samo eden pogrešek ima: čisto po turško je pročelje obrnjeno na dvorišče, hrbet pa obrača proti veličastni stavbi cerkve.

Št. Ilj pri Velenju. Na dan volitev je naša obnovljena občina nastopila po preteklu dveh let prvikrat kot občina. Pokopali smo občino Ložnico, ki nas je bila leta 1934 objela v svoje narocje. Šli smo v volitve z geslom: pokažimo, da smo vredni svoje občine! In udeležba je pokazala, da je št. Ilj ohranil tudi po dveletnem prevžitkarstvu svojo nekdanjo zavednost in politično izšolanost. Dobrih 75% volilcev je prišlo na volišče, ne samo da izrazijo zaupanje edini listi JRZ z g. Drev Matevžem na čelu, ampak da pokažejo svojo hvaležnost tistemu, ki je občino zopet vpostavil, to je notranjemu ministru g. dr. Korošcu, in potrdijo sklep tistih, ki so na najbolj demokratičen način, javno in edino po volji volilcev sestavljeni kandidatno listo. Številka 75% je pa samo uradna. Odšteti moramo od števila volilnih upravičencev vojake, težko bolne in trajno odsotne, na kar dobimo 85% no udeležbo. Redki nezadovoljneži so pa poskrbeli za zabavo ta dan. Med cerkvenim opravilom je eden izmed tistih, ki vsled svoje bogaboječnosti navadno ob šolskem zidu čakajo na konec božjega opravila, obesil na gasilsko desko plakat v slovenščini, ki je bila v navadi pred 100 leti. Da se ta zgodovinski spomenik ne zgubi, navajamo točno besedilo: »Volilci! Občinske volitve so danes. Ko pride na volišče, povejte svoje ime, nato pa rečete: Volim listo Cviki Martin. naj bo revež ali bogatin on spoštuje vsacega zatorej smo listo pridružili. Kjer on je duša torej vsi danes na volišče za bodočega župana podomače Burbena.« Ne moremo braniti, če hoče kdo po vsej sili samega sebe osmešiti, rečemo samo, da se je temu plakaterju to temeljito posrečilo. Na take otročarije v št. Ilju nasedajo samo tisti, katerim je tuji kruh boljši nego domači. Naj jim tekne!

Peter Rešetar rešetari.

Najnovejši pozdrav v št. Lenartu. Bilo je v pondeljek po volitvah. Na trgu v št. Lenartu je srečal neki gospod, ki je prejšnji dan volil listo JRZ, gospo, katere mož ni volil JRZ, pa jo je kot običajno pozdravil: »Dober dan, gospa!« Ta pa ga je hotela osmešiti, pa mu je rekla nazaj: »Hvaljen Jezus!« In gospod jo je bistro pogledal, pa odgovoril: »Za vse večne čase! Amen.« Nič nimam proti temu, ako bodo sedaj šentlenarški liberalci stalno tako »krščansko« pozdravljali, mi jim bomo pa za naprej tudi stalno odzdravljali: »Za vse večne čase! Amen.«

Popravek! Šentlenarski bivši so slabe volje, ker so samo bivši! Tudi popravek v »Večerniku« jim gotovo ni prinesel tolažbe, ko piše, da je v trgu vendar le imel večino. Jaz mu danes posiljam še drugo tolažbo: V domači hiši sploh ni imel nobenega glasu proti sebi! Torej soglasno izvoljen! Čestitam pa šentlenarčanom, da so tako napravili! Meni se je skoro isto zgodilo, kakor onim v nedeljo večer, da sem od veselja tulil in streljal, kot so oni od same jeze! Radoveden sem, če bom dobil kak popravek!

Zakaj je letos nastopila tako hitro zima? — Dne 25. oktobra je v cell Sloveniji JNS zmrznila in sedaj razširja mraz okrog sebe! Sedaj bo treba ji dobro podkuriti, pa bo spet prijetno!

Lepi nauki! Čital sem, da je uprava Sokola dala ta teden stroga navodila svojim članom, kako se jim je obnašati, če se spustijo na poli-

Trgovci!

Božične razglednice vam letos nudimo posebno ugodno!

Kreppapir in svileni papir boste gotovo kupili pri nas, ko boste izvedeli za ceno. Jaslice v polah kot stoječe so došle in vas vabimo, da jih čimpreje nakupite!

Pratike, Družinsko kot tudi Veliko praktiko, dobite v naših prodajalnah!

Za Miklavževe nakupite naše svinčnike in peresnike!

Nudimo vam peresa, pri katerih lahko izredno zaslužite.

Ravnajte se po načelu, da na vsako ponudbo vprašate za cene. Zato vas pričakujemo v naše prodajalne v Maribor ali v Ptuj.

Priporoča se:

Tiskarna sv. Cirila, Maribor, Ptuj.

tično poprišče. Navodilo je dobro in bi veroval, da je prav, samo malo pozno je, malo pozno!

Himna mesta Laško. Laško ima same posebnosti. Ena takih posebnosti je bila tudi ta, da je znal biti za župana v Laškem samo g. dr. Roš. Sedaj pa se je stvar izprevrgla. V spomin na te slavne dneve bodo v Laškem vpeljali posebno himno laškega mesta, ki se glasi: »Gospod Roš, gospod Roš, nič več župan ne bo!«

Stranke razpadajo. Gospod Pucelj je sentimental, skoraj se je razjokal v zadnjem »Kmetijskem listu«, da stranke razpadajo. Tolaži se pa, da kmet še ostane. Pri tem si misli: Kmet še ostane in upam, da ga bom zopet na kak nov način potegnil. Gospod Pucelj, zdaj ste pa že prestari, da bi vam kaj gratalo!

Zvoni so nedolžni! Nekdo je v Dravski dolini zvonom grozil, pa saj ti nimajo volilne pravice, ampak samo zvonilne in to jim pa pustimo, saj vsem enako zvonijo, pa nič ne zbirajo!

Neumešavanje v vojsko. Velike države so se organizirale, da se ne umesavajo v špansko vojsko. Meni se pa zdi, da le nekateri mešajo celo stvar in če me nos ne var, se jim že nekaj smodi!

Položaj na fronti. Vsi gredo naprej! General Franko gre naprej v Madrid, madritska vlada gre naprej v Barcelono. Te vojske pa res ne bo na tak način konec, ko gresta obe fronti naprej!

Listnica uredništva. Zadnjo nedeljo, pondeljek in torek je prejelo naše uredništvo toliko poročil o predvolitveni agitaciji nasprotnikov, o sijajnih zmagačih ter o onemogli jezi poraženih, da jih radi pomanjkanja prostora pri najboljši volji ne more priobčiti. Objavljamo le nekatere predvolitvene dopise, ki so bili že postvaljeni, predno je navalila na »Gospodarja« preveč obširna preobilica povolitvene kritike ter veselja. Nekateri novoizvoljeni občinski odbori bi se radi v listu zahvalili zavednim volilcem. Ti naj prečitajo zahvalo našega voditelja g. dr. Antona Korošca, ki jo prinašamo na uvodnem mestu in ta naj velja vsem. Za bodoče bomo pokopali opise volilnega boja, da že itak razgretih duhov preveč ne razburkamo in bomo pisali o veselih ter žalostnih dogodkih po naših krajinah in o plodonosnem delovanju novoizvoljenih JRZ občinskih odborov.

Koledar Kmečke zveze za leto 1937.

Vsebina:

Kalendarij	6
Vremenski ključ	36
Cirilica in latinica	37
Vladarska hiša Jugoslavije	38
Naša država	39
Države vsega sveta	42
Poštne pristojbine	45
Takse za menice	49
Denar raznih držav	50
Znaki na avtomobilih	52
Časovna tablica	53
Poslaništva tujih držav	54
Vodstvo in glavni odbor Kmečke zveze	55
Pregled krajev organizacij Kmečke zveze	56
Kaj hočemo?	58
Kmečka mladina v Kmečko zvezo	64
Od tam, kjer je kmečki stan doma	68
Kmetijstvo v Jugoslaviji	86
Kako se mešajo umeđna gnojila?	90
Petletna vojska zoper kmeta	92
Kmečka zveza in reorganizacija kmečkega gospodarstva	96
Opombe h kmetskemu blagovnemu zadružništvu	103
Zavarovanje za slučaj vremenskih nesreč	110
Navodila za podeljevanje podpor v svrhu razkuženja semena poljskih rastlin	112
Odpis zemljarine zaradi vremenske škode	113
Kdaj se oprosti zemljišče zemljišk. davka	113
Naš les	114
Trami	116
Kako se izračuna kubična mera okroglih debel in klad	122
Kubično izračunanje votlih teles	123
Tabela za proračune	125
Kako se pozna starost govedi	128
Kaj večkrat pozabim?	129
Kako se določi vsebina debel in hlodov na podlagi dolžinskega in srednjega premera Tabela za preračunavanje oralov in kvadratnih sežnjev v hektare, are in kvadratne metre	130
Koledar brejosti	142
Koliko časa traja pojatev pri domač. živalih Razmerje med živo težo in težo zaklani živine	146
Pri zaklani živini dobimo v odstotkih k živi teži	151
Prejemniki in izdatki	152
Zapisnik delavcev in njih plače	154
Zapisnik plače v blagu in delu	178

Zapisnik živalskega prirastka	186
Sejmi za Štajersko, Koroško in Prekmurje	189
Sejmi na Kranjskem	195
Inserati (med tekstrom in	202

Vsak dan potrebuješ koledar!

Vedno je treba kaj zapisati, vedno kaj pogledati v koledar, ki nudi vse najpotrebnejše podatke.

Močna vezava v celo platno omogoča, da se ne bo obrabil prehitro, da ga lahko uporablja tudi kot denarnico.

Cena koledarju Din 10— je tako nizka, da ne dobiš za ta denar ničesar, kar bi ti moglo koledar nadomestovati.

Kupi ga sam in pokaži ga prijatelju! Sam boš zadovoljen z njim in prijatelj ti bo hvaležen, da si ga opozoril na ta koledar.

Kako naročite koledar?

Ako ga naročaš sam, tedaj imaš najmanj stroškov, ako kupiš na pošti splošno položnico, katere spisec kakor navadno, dodaš samo še besedilo: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, št. 10.602.

Na tej položnici vpišeš znesek Din 11— (deset je za koledar, en Din je za poštnino), na zadnji strani na srednjem delu pa napišeš: Pošljite mi koledar Kmečke zveze za l. 1937.

Ko bomo v Mariboru položnice srednji del dobili, bomo takoj poslali koledar.

Kdor bo pa pisal karto, naj mu pošljemo koledar, mu bomo pa mi poslali položnico, da nam dopošlje Din 11—, po prejemu denarja bomo pa poslali denar.

Slovenski kmetje, oklenite se Kmečke zveze in imejte stalno s seboj legitimacijo slovenskega kmeta, to je koledar Kmečke zveze!

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Poslednje vesti.

Politične novice iz naše države.

PRAVILNIK

o izvrševanju uredbe o likvidaciji kmečke zaščite je izdala te dni vlada. Pravilnik se tiče samo denarnih zavodov in jim predpisuje, kako bodo uredbo glede kmečkih dolgov izvršili. Kar zadeva dolžnike, pravilnik ni prav niti predragičil predpisov že izdane uredbe. Ako se hočete natančno poučiti o odplačevanju kmečkih dolgov, po novi uredbi, naročite jo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Novice iz drugih držav.

Konferenca držav rimškega bloka: Italije in Avstrije ter Madžarske, se bo vršila 11. in 12. XI. na Dunaju. Italijanski zunanj minister grof Ciano bo odpotoval že nekoliko poprej na Dunaj, da bo obiskal službeno kanclerja dr. Schuschnigga in bo sodeloval pri pripravah za posvetovanja.

Mussolini za prijateljstvo z Jugoslavijo. Na manifestacijskem zborovanju 1. novembra v Miljanu je Mussolini v svojem govoru naglasil, da so podani vsi pogoji za resnično prijateljstvo Italije in Jugoslavije.

Združene ameriške države so volile 3. XI. predsednika. Kandidatov je bilo več. V poštew sta prišla samo dva in sicer: dosedanji predsednik Roosevelt in republikanski kandidat Landdon.

Nacionalisti tik pred Madridom. Vrhovni poveljnik španskih nacionalistov general Franco je razposlal 2. novembra uradno sporočilo, da so prodrele njegove čete že na razdaljo pol-

čitku vdovo Julijano Sinko, tudi doma v Pršetincih, v 81. letu svoje starosti. Pokojna je bila skozi dolga leta vztrajna molilka pri majniških božnostih v bližnji vaški kapeli.

Sv. Primož na Pohorju. Dne 15. oktobra smo pokopali verno in skrbno krščansko ženo in mater Marijo Nabernik, po domače Tratnikovo gospodinjo. Izpolnila je komaj dobro 34 let. Kruta morilka jetika jo je zalezovala že več let. Pa vsako leto jo je še premagala, letos pa niso pomagala več ne skrbna nega in ne zdravila. Zapušča užaloščenega moža in troje malih otrok. Svetila ji večna luč!

drugega kilometra od letališča Getafe pri Madridu. Njegove predstraže so že vkorakale na letališče.

Domače novice.

14 kaznjencev iz mariborske moške kaznilnice so izpustili 2. novembra pogojno. Izpuščeni so prestajali kazen od 4 do 10 let. Eden je bil obsojen radi umora, ostali pa radi ubojev in pobojev, zagrešenih v pijanosti.

Podlegel poškodbji. Poročali smo, kako se je razletel v Ježekovi tovarni v Melju v Mariboru smirkov brus in je kos kamna zadel v glavo 21letnega ključavnčarskega vajenca Martina Kranjca. Težko poškodovanega so oddali v bolnico, kjer je umrl.

Vlom v Št. Petru pri Mariboru pojasnjen. Po mariborski okolici je bilo v zadnjem času več vlomov v trgovine in zasebne hiše. Med drugim so obiskali nočni vlomilci tudi Lorberjevo trgovino v Št. Petru. Orožniki so dognali, da so ta slednji vlom izvršili 4 cigani iz Prekmurja, katerim se je pridružil 32letni Franc Kamnar iz Merhatovcev v Slovenski krajini. Prnjem so našli del vlomilskega plena, katerega je razprodajal na drobno.

Vlomilci, ki so ogrožali Haloze, pod ključem. Spredaj med novicami poročamo, kako je bilo po raznih krajih Haloz v zadnjem času vlomljeno pri treh posestnikih. Orožnikom v Leskovcu in pri Sv. Barbari je uspelo, da so izsledili vlomilce in jih zaprli. Pod ključem so: 30letni Rudolf Hrženjak, 69letni Franc Haberka in 28letna Barbara Veit. Vsi trije so iz Maruševca na Hrvaškem in so zaprti v Ptiju. Vodja vlomilskih družb 36letni Štefan Prasniški, tudi iz Maruševca, se je zaenkrat odtegnil roki pravice.

Več požarnih nesreč. V Bukovcu pri Pragerškem je zgorela posestniku Jožefu Vrečku shramba za sadje in je uničenih 1000 kg jabolk. V Zgornji Bistrici je v noči na 2. XI. zgorelo gospodarsko poslopje posestnice Ozimič. — V Št. Vidu pri Vuženici je zgorela hiša posestniku Mihaelu Pačniku in z njo vred tudi zavarovalna polica. — Pri Sv. Primožu nad Vuženico je bil upepeljen 32.000 Din vreden hlev posestniku Francu Lorenciju.

Dom duhovnih vaj pri Sv. Jožefu v Celju. — Duhovne vaje za dekleta v domu se bodo vršile od sobote 21. novembra do 25. novembra, od pondeljka 7. decembra do 11. decembra, od sobote 26. decembra do 30. decembra. Začetek vsakkrat ob 6. uri zvečer prvega imenovanega dneva.

Prireditve.

OBČNI ZBOR PROSVETNE ZVEZE.

Občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru bo v četrtek, 19. novembra, v dvorani Zadružne gospodarske banke. Začetek ob 10. uri predpoldne. Z občnim zborom je združen tečaj za odrsko režiranje gledaliških iger, šminkanje itd. Tečaj se vrši v četrtek popoldne in v petek. Polovična vozinja je dovoljena.

Slov. Konjice. Skozi borbe v miru in viharju je izšla katoliška prosveta zmagovala in danes praznuje 30letnico svojega obstoja v Slovenskih Konjicah. V nedeljo 15. novembra 1936 bomo proslavili praznik prosvetnega delovanja v Katoliškem društvenem domu v Slov. Konjicah. Spored: Ob devetih bo v nadžupniški cerkvi zahvalna služba božja s pridigo in sv. mašo. Ob desetih v dvorani Katoliškega društvenega doma slavnostno zborovanje: a) Slovenska katoliška prosveta, b) Slovenci in naš pogled na moderni svet. Ob treh popoldne: Jurčič-Delakov »Deseti brat«, drama v 13 slikah. Ob pol osmih zvečer komerz s pevskimi, glasbenimi in raznimi zabavnimi točkami. Med odmori sodeluje društveni orkester in farna godba. Predprodaja vstopnic za popoldansko predstavo v trgovini A. Valenčak. Vabimo vse okrožje in vse prijatelje, da se z nami ta dan veselje sadov 30-letnega tih delovanja!

Celje. Ustanovni občni zbor Krajevne kmečke zveze v Celju se bo vršil v telovadnici Orlovskega doma v Celju v nedeljo 8. novembra, ob osmih dopoldne. Kmetje, prihite v obilnem številu na ustanovni občni zbor vaše organizacije.

Teharje. Kako veliko je pri nas zanimanje za čitanje knjig, je pokazala bilanca občnega zobra Ljudske knjižnice za preteklo poslovno leto. Število knjig se je povečalo od 215 na 630, od teh je 300 leposlovnih, 330 knjig pa druge vsebine. V knjižnici so kompletne zbirke Finžgarja, Jurčiča, Stritarja, Karla Maya in drugih. Knjižnica je naročena na zbirke leposlovne in ljudske knjižnice Jugoslovanske knjigarne, v katerih izhajajo dela velikih pisatelejv. Skoraj popolna je tudi Cirilova knjižnica. Samo v zadnjem letu je bilo izposojenih nad 1300 knjig. Veliko se je izdal za nove knjige, saj je znašal denarni promet knjižnice 11.000 Din. — Ko so se zopet približali dolgi zimski večeri, priporočamo vsem, ki imate veselje do čitanja, da prideite v našo knjižnico, ki je prav vsem dostopna, kjer boste dobili knjige, ki vas bodo učile in zabavale. Knjižnica je v kaplaniji in je odprta vsako nedeljo od prve sv. maše naprej, in ob petkih zvečer, in izposoji knjige vsakomur, kdor prijavi svoj pristop in plača malenkostno odškodnino. Vabimo tudi vse tiste, ki se še dosedaj naše knjižnice niso posluževali, pa bi radi čitali.

Slovenci v Zagrebu. Zadnji dve nedelji v oktobru nam je nudilo Slomšekovo prosvetno dru-

štvo dvoje lepih in zanimivih predavanj. Na misijonsko nedeljo (18. oktobra) je govoril sodnik g. Lojze Rant o oporoki (testamentu), v nedeljo Kristusa Kralja (25. oktobra) pa akademik g. Hawlina Herbert o Romuniji, kjer je prebil letošnje počitnice. Fred predavanjem in na koncu predavanja je zapel društveni pevski zbor nekaj narodnih pesmi. Ljudi je bilo obiskrat toliko, da sta bili obe društveni sobi polni. Le tako naprej! — Prihodnjo nedeljo 8. novembra pa bo v Jeronimski dvorani predstava ob 4. uri popoldne. To pot igramo resno trodejanovo »Grobovi«, ki je prav primerna za čas okoli Vseh svetnikov. Kdor si želi zdrave dušne hranje in poštene izobrazbe, naj gotovo pride na to igro. Tudi petje bo med odmori.

Vzrok mnogih obolenj

leži večinoma v slabih in nerednih prebavah, ki ima za posledico nakopičenje telesu škodljivih tvarin v organizmu, ki je na ta način ovira v vsem rednem delu. Zato je treba, da se pred vsem pobrigamo za temeljito čiščenje. S tem se obdrži telo zdravo in odporno. V to svrhu dobro služi »Planinka«-čaj Bahovec, vsled svojih preizkušenih in zdravilnih sestavin. Po 6—12 nedeljskem zdravljenju se ima za posledico zboljšanje celega organizma, a posebno pri onih osebah katerih trpe na slabih prebavah, mlačno delovanje čreves, napetosti telesa, omotici, glavobol, nespečnosti, zapeki, hemeroidih in odebelenju.

Zahtevajte v apotekah in drogerijah samo izrečeno »Plaininka«-čaj Bahovec, ki se ne prodaja odprt ampak samo v plombiranih zavojčkih po 20.—Din, polovični zavojčki 12.—Din in poskusni zavitki po 3.50 Din z napisom proizvajalca: Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana.

Reg. S. br. 29.781/35

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Voznika za raznašanje mleka, poštenega, zanesljivega, trenzega sprejme Scherbaum do 15. novembra. Vprašati: Oskrbnštvo Rogoza pri Hočah. 1283

Sprejmjem deklo za vsa dela. Naslov v upravi lista. 1272

Viničarja, poštenega in pridnega, sprejme A. Osterberger, Ptuj. 1278

Hlapec, vajen konjem, dobi službo v župnišču Vinagora, p. Desinci. 1277

Ofer dobi službo pri Otonu Švaršnik, Majšperg pri Ptaju. 1248

Priden delavec išče službe pri kakem kmetu, je vajen vsega dela, trezen, nekadilec. Adolf Leber, Dramlje. 1290

POSESTVA:

Podjetna mlajša zakonca z veseljem do kmetovanja želite prevzeti posestvo z prevzitkom. Ponudbe pod »Dobri Ijudje« na upravo lista. 1286

Prodam posestvo 3 oralov. Hauc Ivan, Gačnik št. 75, Pesnica. 1271

Pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah prodam posestvo. Naslov pove podružnica Cirilove tiskarne v Ptaju. 1269

Proda se posestvo Janški vrh 20, Ptajska gora, 9 oralov, Din 60.000. Vprašati pri Polič, Maribor, Koroščeva 20. 1257

Hiša s pekarno in dobro idočo gostilno, enonadstropna, poleg Glavnega trga v Mariboru, zradi selitve poceni na prodaj. Vpraša se v mlekarni, Koroška cesta 10. 1247

Prodam posestvo, obsegajoče 32 johov. Posestvo leži v ravni legi tik ob glavne ceste, oddaljeno par kilometrov od mesta v Gornji Savinjski dolini. Naslov se dobri pri upravi lista. 1291

RAZNO:

Ne kupujte posameznih pisem! Kupite celo mapo (10 pisem), dobite po izredno ugodnih cenah v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali v Ptaju.

Večjo množino hruškovih pešk po ecni 17 Din 1 kg proda Baltazar Podpečan, Št. Janž, p. Velenje. 1289

Vse kaj rabite, dobite najugodnejše, zato vse kupujte v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. Nakup jajc, masla, suhih gob in vseh poljskih pridelkov zamenjava bučnic, in sončnic za prvorstno olje. 1236

Sivalni stroji in kolesa, nova in rabljena, 10 let garancije, proda po najnižji ceni mehanik Draksler, Maribor, Vetrinjska ulica 11. Vzamem stare stroje v račun. Istotam popravila vsakovrstnih strojev in koles. Tel. 2379. 1242

Papir vseh vrst kupujte v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali v Ptaju.

Sadna drevesa, visokodebelna, od sort po sadnem izboru, jablane, hruške in cepljene slive na Mirabolano in Juljevo slivo, I. vrsta po 6 Din, II. vrsta po 4 Din, pri velikem odjemu še primeren popust. Od strokovnjaške kontrole pregledano ter zdravstveno spričevalo sprejeto, se lahko takoj odpošije. Zahtevajte cenik pri Janezu Šegula, veleposestnik, Hlaponci, p. Juršinci. Dobijo se tudi plemenski merjaščeki in svinjice, nemške požlahtnjene Dajčedelštein. 1288

Kupim že rabljeno slamoreznicu. Rudolf Roškar, Dobrenje 7, pošta Pesnica. 1284

Drva različna za opekarno kupuje Fr. Kramberger, Gočova, Sv. Lenart v Slov. gor. 1274

Polže pokrite prevzamem proti takojšnjemu plačilu vsako količino. Nabiralci pošljite takoj tudi manjše količine. F. Bischof, Maribor, Melje. 1235

Klavir, dobro ohranjen, proda ali zamenja za harmonij, eventualno kupi tudi harmonij. Muzej, Kapela-Radenci. 1268

Kupujte tudi Vi pri nas. Prihranite si dosti denarja, ker kupite res trpežno in poceni blago. Manufaktura Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ulica 5. 1286

Posteljne odeje, močno šivane (domači izdelek) z belo vato, od 70 Din naprej, zglavniki, tuhne, puh, perje, izgotovljeno posteljno perilo, klot, svila, platno za kapne 180 cm široke že po 23 Din pri: A. Stuhec, specijalna trgovina in izdelovanje posteljnih odelj v Mariboru, Sodna ulica 5. 1282

Zaboje v raznih velikostih odprodajamo stalno v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Sadjarji Mislinjske in Mežiške doline. Od 3. do 7. novembra (v slučaju neugodnega vremena pa prve ugodne dni po tem roku) bo razprodaja sadnega drevja za jesensko sajenje iz Jelenove drevesnice v Šmartnu pri Slovenjgradcu. Na zamudite ugodne prilike! Drevje iz domačega podnebja in domače zemlje je najboljše! Opozarjam posebno na hruške moštvice! — Anton Jelen, Št. Ilj pri Velenju. 1218

Svete slike, največja zaloga in najnižje cene v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in v Ptaju.

Vinsko trsje korenjak, sadno drevje in sadne divjake dobiti v dobrakakovosti v trsnici Čeh pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. Ptuj. 1253

Preproge, kokos preproge, predpraprožniki v veliki izbiri najceneje pri Novaku, Vetrinjska 7, Koroška 8. 1234

Dražba zastavljenega blaga

v Mariborski zastavljalnici, Gregorčičeva ulica št. 6, bo dne 11. novembra 1936.

1270

Petančič Davorin:

Svele gore.

Povest.

Dekan je pustil delo in taklical Meto:
»Pijače prinesi!«

Pridrsala je v copatah in gledala v tla. Ni mala videti Janeza.

»Kako se pa držiš, Meta?! Na toplem si, pa dremlješ kar naprej!«

Meta se je obrnila in oddrsala po stopnicah navzdol.

»Kako priti do denarja, Janez? Staro smo podrli, zdaj bi pa nove ne mogli do konca dozidati. Ta bi bila huda!«

Janez je mencal in gubil čelo. Tu je bilo težko se prikopati do pametne misli. Dekan ga je gledal in hodil po sobi v okornih škornjih, da je pod škripal.

»Veliko je še treba?«

»Četrtno še celo!« je stokal gospod in puhi dim v zrak, da se je soba zakadila.

»Od hiše do hiše bo treba iti in reči ljudem. Menim, da bodo dali.«

»Si boš upal ti?« ga je pogledal od strani z negotovim pogledom.«

»Pojdem takoj po praznikih in bom poiskal dobrih src in darežljivih rok. Radi denarja cerkev ne sme ostati taka!«

Dekan je udaril Janeza po rami in dejal:

»Ti si mož, Janez! Nisem se zmotil, ko sem se potegnil pri gosposki za tebe. Hitro so te izpustili in je prav tako. Kaj pa delaš zdaj?«

Janezu je bilo nerodno in je le počasi odkimal: »Nič. Službo sem pustil, zdaj pa ne morem najti druge. Saj to ni najhujše. Pomagam enemu, pa drugemu, pa se pretolčem.«

Dekan se je nečesa domislil. Udaril je po mizi.

»Janez, ostani pri meri. Dela bo, jela pa tudi!«

»Bom pa ostal, če me hočete.« Po volji mu je bilo. Ljudem se bo čudno videlo, on pa bo le prišel zopet v red.

Tako se je Janez naselil v župnišču.

Prišel je na sv. Gore in pripeljal po blatni stezi do Cerkve. Okoli in okoli je bilo strašno razdejanje. Kar so izkopali, je ležalo razmetano in neurejeno. Mrtvaška glava in kosti so gledale iz kupa izkopane prsti. Janez se je spravil na delo. Prekopal je zemljo ob gozdu proti Podsrečki dolini in zakopal kosti.

Lojz je prišel, da bi odzvonil poldne.

»Janez, sedem laških let te že nisem videl!«

Janez se je smejal in ga je prijel za roko:

»Saj sem še vedno isti, kaj ne?«

»Kam si nam pa Miho spravil?« se je pošalil.

Prijela sta vsak svojo vrv in zvonila mrliču. Ponem sta pa oba ubrala pot navzdol. Nenadoma se je Lojze obrnil k Janezu zaupno:

»Janez, greš z menoj?« In mu je povedal, da se bo ženil.

»Saj ne silim, ko ni treba pri nas. Mara pa Lenčka pa pravijo vedno: Daj se, saj te ne bo nihče požrl! Grunt je velik in več kot je ljudi na njem, boljše je.«

Janez je pokimal in obljudbil, da bo šel.

»Kar zdaj greva, ko nama ni sile hoditi v nedeljo.«

Vrezala sta jo proti Javorju. Njemu je bilo nerodno zaradi Pavleta, pa se je trdo držal.

Stari Presker ju je sprejel prijazno in pogostil po domače. Pavle ni hotel blizu. Izginil je, ko je Janeza prepoznal. Tončki pa je zaigralo srce:

»Zdaj bom Gorska!«

Sestre so ščebetale okoli nje in jo osrčevali. Hodile so poslušati k vratam in se vračale:

»Bo. Vzel te bo! Ti, Tončka imaš srečo! Me bomo pa čakale in jesih zalival...«

Tončki se je odločilo življenje.

»Sto ji bom dal! Več pa ne! Lojz, zadovoljen boš, če nisi prišel radi denarja!«

Lojze se je premaknil na stolu.

Stari se je tresel, kaka bo njegova beseda.

»Doto ima že doma. Celo doto ima po Mihi. Ne vzamem ne vinarja od vaše.«

Presker ni mogel do sape. Delal se je razburjenega in užaljenega:

»Kaj mislite, da nimamo? Ni od revne hiše, ne! Tisto dobi, kar sem rekel. Kar rečem, dam. Saj imamo!« Iz njega je šla baharija, ker ga je prevezla židana volja.

»O, tisto je za njo pripravljeno, če bi jo tudi cigan vzel. Pa bi takemu fantu ne dal, kot si ti Lojz. Na roko ti jih bom naštrel, razumeš? Letos ni bil slab vinski kup. Saj ga bo tudi pri vas denarja treba. Dveh ne boš težko izplačal.«

»No, da ti rečem, saj ni nič iz tega. Toliko, da si povemo! Menjali bi. Vaša sem, naša tje.«

Lojz in Janez sta se čudila, kako mu gre barrantija.

»Pravim: nič ni iz tega, če nočeo, sto jih dam tudi na roko.«

Janez je dregnil Lojza:

»Reci, da bi za cerkev dal, da bomo dozidali.«

Lojze se je muzal, ker mu je misel ugajala.

»Hm, da ne bodo rekli, da ni imela nič, pa naredimo tako-le: za cerkev obrnemo stotak, ki ga ima od vas in — one od Mihe. Vse! Da si ne bodo babe jezikov stegovale, ko imajo predolge.«

Preskerja je pogrelo.

»Glej ga, šmenta! Vidiš ga, kako mi jih je izpeljal! Zelenca nagajiva.«

Na glas pa je drugače pobrundal:

»Pa dam. Za cerkev rad! Kdaj nisem, kadar so pobirali? Mošta, pravim vedno, župniku škaf, Materi božji pa brento, da nas bo rada imela. Res je, pride bolezen v hišo ali v hlev, kdo ti bo pomagal? Kdo?«

Lojze je pretrgal njegovo brbljanje:

»Tako, da bo držalo, kar smo rekli.«

Stari se je kisal v obraz, v besedi pa ohranil medenost:

»I, kako pa! Za cerkev največ, kar se bo dalo.«

»Vidiš ga, kako je zvit!« Pa je pripomnil:

»Sto, smo rekli, pa kravo. Tri in pol vse skupaj, da ne bo pomote, Janez, boš zapisal.«

Zapisati so dali in je držalo. Janezu je bilo, da bi v sobi zavriskal, posebno, ko je še Lojze rekel dostaviti na isti papir:

»Doto po Mihi z Gor, tudi tristo, dobi cerkev.«

Pozvali so Tončko, da so trčili. Presker je zrl s ponosnim pogledom na njo:

»Mlada gorska! Ta je samo ena... Tri sto! Draga je, a vendar še vedno poceni.«

Domenili so se še glede poroke in se razšli.

Presker je sklical vse otroke pred se in jim dal nauk za življenje:

»Tako smo stišali zdaj Tončko. Osem vas še čaka. Le glejte, kako se boste obrnile. Ženin ne pade z neba. Takega pa ne dobi nobena več, zato boste pa tudi manj doble, da se ne bo doma zamajalo. Le glejte, leta hitijo in z njimi mladost.«

Janez se je vrnil viharno razpoložen. Meta se ga je v lopi nezaupno izognila, ko ji je klical.

»Meta, denar imamo!«

Razdražila je psa in ga nalašč mirila, da ji ne bi bilo treba kake besede z Janezom.

Dekan je klečal ves opadel in nebogljen pred križem in molil:

»Križani, daj da ne bodo Janezova pota zastonj, da bomo počastili Tvojo Mater s svetiščem na Gori!«

Veroval je z vso dušo, da bo odrešen. Iz vere v dobroto božjo, je jokal:

»Gospod! Gospod!«

Janez je stal v sobi v zacoklanih škornjih in molel pisanje proti njemu:

»Berite, tu je napisano!«

Žuljava roka

V neki državi je nekoč živel kralj, ki je modro in pravično vladal svojem ljudstvu. Rodili so se mu trije sinovi-trojčki. Poiskal je v svoji državi tri najmodrejše može za vzgojitev svojim sinovom. Kralj se je med tem časom postaral, pričel jebolehati, in je vedno bolj čutil, da se mu bliža smrt. Poklical je k sebi svoje tri sinove in jim je govoril: »Otroti moji, dobro veste, da vas vse enako ljubim, veste pa tudi, da more samo eden postati moj naslednik. Onemu bom dal kraljevsko krono, ki ima najlepšo roko. Sinovi so stopili k postelji. Najstarejši je, svest si svoje zmage, snel razroko svileno rokavico in pokazal očetu lepo negovanino in vso dišečo desnico. Toda oče se je le smehljal in odkimal z glavo. Pristopil je drugi sin in pokazal očetu svojo desnico vso obloženo z dragocenimi prstanji. Pa tudi njemu oče ni priznal krone. In pristopil je najmlajši sin in pokazal očetu od dela vso žuljavco in od solnca ožgan roko. Brata sta se pomilovalno nasmehnila, oče pa je poljubil žuljavco in tretjemu sinu položil krono na glavo.

Biomotor.

Na dunajski polikliniki uporabljajo tačas baje z velikim pridom napravo, ki pomaga bolnikom pri obolenjih dihalnih organov. Aparat se imenuje biomotor in je izum zdravnika dr. Rudolfa Eisenmengerja. Pacientom, ki jim doslej ni bilo mogoče pomagati, nuditi ta električni mehanizem za umetno dihanje izvrstno pomoč. Z njim se da bolniku lajšati stanje celih šest tednov, torej dovolj dolgo, da se človek med tem okrepi. Doslej so uporabljali novo aparatu na več klinikah, kakor pravijo, z najboljšimi izkušnjami. Vendar so na Dunaju samo tri naprave te vrste, v Nemčiji pa imajo »biomotor« že skoro v vsaki večji bolnišnici.

Inserirajte!

(Dalje sledi.)

RAZNO:

Kmečka zaščita. Ureditev premoženjskih razmer, znižanje dolgov, informacije, revizije za upnike in dolžnike ter vse posile kmečke zaščite, nadalje posojila na hiše in posestva proti zadostni varnosti, informacije o premoženjskih in zasebnih razmerah iz vseh krajev države. Za pismen odgovor priložite znakme. Gospodarska pisarna Maribor, Gospodska ulica 33 I. 1276

Podpisani se zahvaljujem najtoplejše tudi tem potom Sveoči gospodarski zadrugi s. o. j. v Zagrebu za izredno hitro izplačilo cele pridajajoče posmrtne podpore. Vsled tega to ustanovo lahko iz lastnega prepričanja vsakomur priporočam. — Židarič Franc, Ormož št. 145. 1273

Ni boljših kakor klobase prirejene z »AROMATINOM«. 1251

Preklic: Dne 16. junija 1936 je bil od neznanih storilcev ubit Verbošt Karl. Radi navedenega zločina je bilo uvedeno zoper Verbošt Jožefa kazensko postopanje. Ker se je izkazalo, da je Verbošt Jožef na stvari doceca neprizadet, in nedolžen, je bilo kazensko postopanje zoper njega ustavljeno. Verbošt Jožef svari s tem vsakogar, ki bi njega skušal spraviti v kako kvezo z navedenim zločinstvom, da ga bo zasedoval po sodišču. — Sv. Jurij, dne 28. X. 1936. — Verbošt Jožef. 1281

Prvovrstni stanovski premog

(jak 5000 kalorij, brez žlindre in smradu) po 32 Din dobite vsako količino v Mariboru, Kopalniška ulica 10, telefon 28—14, nasproti mestnega kopalnišča, zadaj za frančiškansko cerkvijo.

Slike naših voditeljev

dr. Jan. Kreka in dr. Ant. Korošca

Velikost slik 37-27½, cena Din 5.—

Založila Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Toplo perilo, pletenine, nogavice, rokavice ter vse potrebščine za šivlje in krojače v veliki izbiri. Modna trgovina Anton Paš, Maribor, Slovenska 4. 1249

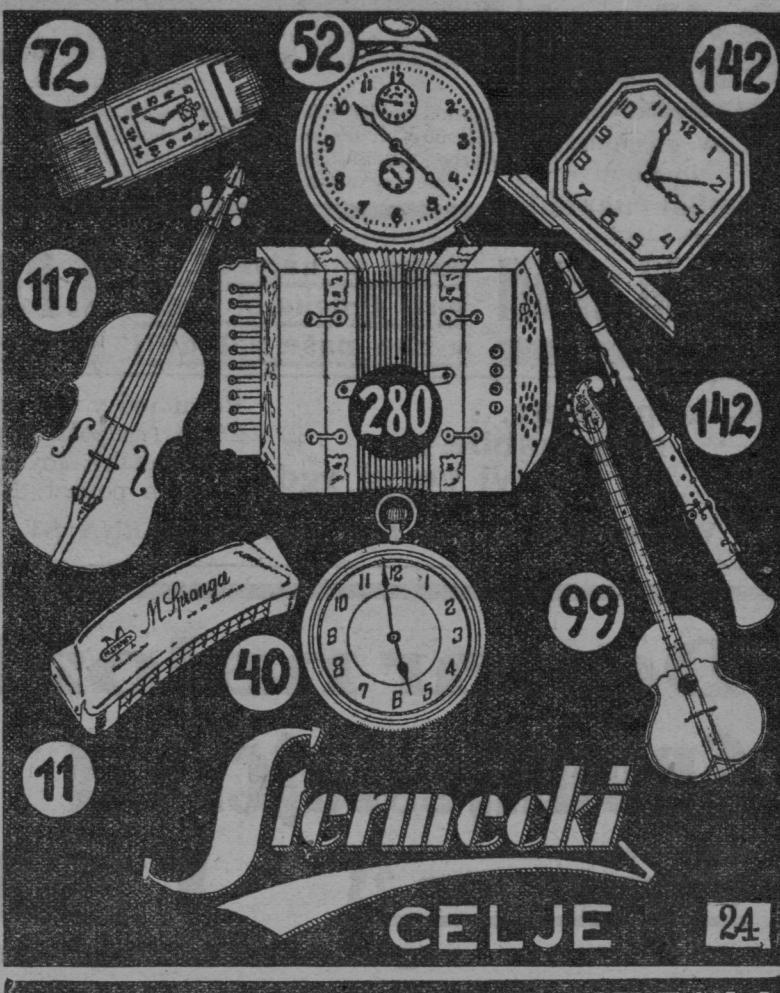
Zima, zima...**Ostanki**

mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, pristobarvni, »Paket Serija A« za moško, žensko, posteljno, namizno perilo in rjuhe; »Paket Serija B« vsebina 15—21 m dobro uporabnih ostankov prvovrstnih touringov, flanel za pijame in barhentov za obleke ter paket »Serija Z« z vsebino 3 m blaga za zimsko suknjo ali ženski plašč, moško obleko ali damskega kostuma poštne prosto samo Din 121.— Dalje novi špecialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 19 do 25 m najfinjejših pljama flanel, modnih barhentov za obleke in bluze ter toplega moškega in ženskega spodnjega perila. Ta paket Din 148 vse poštne prosto. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Naročite, dokle rje še zaloga pri

RAZPOŠILJALNICI

„KOSMOS“

MARIBOR, Dvořakovova cesta št. 1. 1178

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Kupujte pri naših inserentih!

Največje ljudsko zavarovanje**„KARITAS“**

Cele zavarovalne vsote smo izplačali v zadnjem času med drugimi tudi po smrti sledečih članov:

Prešern Valentin, zasebnik, Koroška Bela 105; Truden Terezija, posestnica, Nadlesk 33, p. Stari trg pri Rakeku; Jajčnik Elizabeta, zasebnica, Založe 11, p. Polzela; Čampa Alojzij, dninar, Zamostec pri Podražici; Zupan Marija, posestnica in gostilničarka, Loke 16, p. Trbovlje I.; Urškar Valentin, tovarniški delavec, Moste pri Ljubljani, Predovičeva 16 I.; Konjar Ulrik, šolski upravitelj, Motnik pri Kamniku; Bizjak Ivan, voznik cestne železnice v Ljubljani; ubil ga je električni tok. Ker je umrl radi nezgode, je Karitas izplačala dvojno zavarovalno vsoto; Premek Valentin, nadstrojniki v pokolu, Ljubljana, Pred Škopijo 7; Markošek Edvard, šolski upravitelj, Ljubno na Gorenjskem 68; Trtnik Ivana, posestnica, Zg. Kašelj 94, p. Devica Marija v Polju; Primožič Karmela, soproga železniškega sprevodnika, Jesenice, Prešernova 1; Oman Peter, tovarniški upokojenec, Javornik 38; Grošelj Alojzija, zasebnica, Ljubljana, Dolinska steza 4; Lorbek Alojzija, posestnica, Ženjak 11 Dimnik Alojzija, železničar v pokolu, Dovje 99; Suholežnik Jožef, posestnik, Kaplana 6, p. Vojnik; Podgoršek Franc, tesar, Selce pri Vodicah 27; Simončič Blaž, delavec, Stresetina; Pleničar Franc, sodni oficijal, Ljubljana Stari trg 6; Juričko Ana, zasebnica, Čadramska vas 14, p. Poljčane; Ovenc Marija, delavka tobačne tovarne, Ljubljana, Milčinskega 70 Koroša Ana, zasebnica, Ljutomer 46 Fajs Marija, zasebnica, Spodnja Nova vas 37; Končnik Jurij, čuvaj v smodnišnici, Vrhpolje 11, Kamnik; Mrak Valentin, jeklarski upokojenec, Guštanj 63; Korun Marica, žena trgovskega pomočnika, Ljubljana, Celovška 61; Smrdel Katarina, Maribor, Ferkova 11 Tiskar Rozalija, zasebnica, Smiklavž 112 Ivačič Jožef, posestnik, Lastnič 22, p. Kozje. Šestletni čevljarjev sinček Perko Franc iz Retenj pri Tržiču, ter 14letni posestnik sin Šikovec Iv. sta bila brezplačno zavarovana, ker so zavarovani njiju starši.

Ne zamudite! Samo še do 15. novembra 1936!

Vsi, ki ste rojeni leta: 1857, 1862, 1867, 1872, 1877, 1882, 1887, 1892, 1897, 1902, 1907, 1912, 1917, 1922 in 1927, pristopite v Karitas takoj! Po 15. novembru 1936 bo za vas zavarovanje dražje:

Glede pojasnil in pristopa se obrnite na:

»KARITAS« - Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice

»KARITAS« - Maribor, Orožnova ulica št. 8.

Pet let zavarovanja**„KARITAS!“**

1. november 1931. 1. november 1936.

Niti splošna gospodarska kriza, niti polom samopomoči nista mogla preprečiti hitrega razvoja tega zavarovanja. V petih letih je KARITAS postala največje ljudsko zavarovanje. Smatramo za svojo dolžnost, da se ob tej obletnici zahvalimo vsem našim zavarovancem, ki so svoje in svojih domačih življenjsko zavarovanje zavarovanje zaupali našemu domačemu zavodu in mu tako pripomogli do velikega razmaha.

„KARITAS“

MARIBOR, Orožnova ulica 8.

„KARITAS“

LJUBLJANA, palača Vzajemne zavarovalnice.

Oglasij

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ul. 49

telefon 23-58.

Najmodernejše urejen za operacije. Oskrba I. razreda 120 Din, II. razreda 80 Din dnevno. Enotna cena za operacijo (slepiča, golše, kile) in oskrbo 10 dni 2500 Din, uradniki 2200 Din. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. — Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 51

Damski plašči

zopet v največji izbir! Oglejte si neobvezno našo zalogo!!

J. PREAC Konfekcija
MARIBOR

Glavni trg 13

Vsi, ki potujete,
ne pozabite na
novi vozni red!

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo prizeten popust. Naročila sprejema:

Veljaven od 5. oktobra 1936.

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Jesen je tu!

treba bode

**tople obleke
in perila,**

za deževne dni pa ne-premočljivi hubertus. — Tudi klobuke, čevlje in nogavice, pletene jopiče itd. Oglejte si izložbe in zalogo!

1169

Pri nakupu zimskih nogavic, pletenin in perila
obrnite se na

1254

HIF, Maribor, Aleksandrova cesta 24,
kjer dobite po tovarniških cenah.

Inserirajte!

Denar naložite najbolje in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici Gosposka ulica 23 v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadružna z neomejeno zavezo.

→ Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR Z A V A R U J E S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I

167

V LJUBLJANI

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

→ KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI! →

Hranilnica Dravske banovine Maribor**Centrala: Maribor**

V lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celjenasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.